

چل راستی ل دو ردوزا فله ستینی

د. محسن محمد صالح

چل راستي ل دوړ دوزا فله ستييني

نقيسينا:

د. محسن محمد صالح

پيشكشکرنا:

د. محمد عماره

وړ ګيرانا

د. شعبان محمد برواري

بسم الله الرحمن الرحيم

پيشه‌كى:

ئايىنى ئىسلامى، ئوممهتا ئىسلامى ل سەر پىنج كومكىرىيە، كو دكەتە ئىك ۋ كەھىبونى ددەتى، ئەۋۇرى ئەۋەنە: باوهرى، شەريعەت، شارستانىيەت، ئوممەت ۋ دەولەتا (دار) ئىسلامى.

وەختى كو ئىكەتى يا ئوممەتى چارچوقى كومكىنى بۇ بۇ مىللەت ۋ نەتهوھ ۋ رەگەزا د كىشىوھرىت وى دا، كومكىندا ئىسلامى يا وى وەكى يەك لەش ۋ گىان بۇو، وەختى كو ئەندامە كى فى لەشى توشى ئازار ۋ ئىشى دبوو ھەمى لەش ۋ گىان توشى تايى ۋ يىخەوبىن دبوون ۋ بانگەوازى ۋ ھەوارا "وا ئىسلامما!!" د ھاتە بەرسقان د جىهان ئىسلامى دا.

ل بن سىيەرا وى ئىكەتى يا ئىسلامى، بۇسلمانا ئەم مىللەت ۋ جەھىت رزگار كرین د ھەشتى سالادا، پتر ۋ بەرفەھتر بۇو ل ئەوا كو روميا قەكىرى (داگىر كىرى) د دەمىن ھەشت چەرخادا - گەلەك دويىرە د ناقبەرا قەكىن ۋ داگىر كىنى دا... ۋ بۇسلمان شيان دژوارلىرىن ۋ بېھەتەرين دۆزمن ۋ بەرھنگارا بشكىن ۋ بروخىن، بىگە ژ خاچىپەرستا ئەۋىن كو شەرە كى جىهانى رۆزئاڭايى ل سەر بۇسلمانا كرى، كو دو چەرخا درىزى كىشا (489-690 م) (1096-1291 ز)، ۋ هەتا (تەتارا) ئەۋىن كو بۇسلمانا ھىزا وان تىكشىكاندى، ۋ پاش كرنە بۇسلمان ۋ بۇونە ھىزە كا دربوبەشان بۇ پارىزەر ياخاڭى بۇسلمانا.

ل گەل ۋان دەستكەفتى ۋ سەركەفتىدا ئەۋىن كو ب دەستقە ھاتىن ب ئەگەرا ئىكەتى يا ئوممەتا ئىسلامى - بۇسلمانا د وى شارستانىيەتىدا "جىهان ئىكى" ب

جهئينا، ل سهـ روبيـ ئـهـرـدىـ پـتـرـ ژـ دـهـ چـهـرـخـاـ دـهـمـهـ كـىـ دـاـ كـوـ رـؤـژـئـافـاـ دـ خـهـوـهـ كـاـ كـوـيـرـاـ جـهـرـخـيـتـ نـهـزـانـيـنـىـ ۋـ تـارـيـقـ دـاـ بـوـ.

*وهختى كـوـ دـاـگـىـرـكـرـنـ ۋـ كـولـهـدـارـىـ يـاـ ئـهـورـبـىـ يـاـ هـهـفـچـهـرـخـ هـاتـىـ، ئـهـواـ كـوـ دـهـسـتـېـنـكـرىـ لـ شـكـهـسـتـنـ وـ دـهـسـتـدـانـاـ باـزـىـرـىـ(غـهـرـنـاـتـهـ) (897ـمـ1492ـزـ)، وـ لـ دـۆـرـ جـيـهـاـنـاـ ئـيـسـلـامـىـ زـقـرـىـنـ وـ دـاـگـىـرـكـرـ، وـ لـيـدـانـاـ دـلـىـ وـىـ بـ هـيـرـشـاـ (بـونـاـپـورـتـ) (1213ـمـ1798ـزـ)، ۋـ دـاعـيـرـانـاـ هـهـرـيـمـيـتـ وـىـ، هـهـرـيـمـ دـوـيـفـ هـهـرـيـمـ، وـ هـهـتـاـ هـهـرـفـانـدـنـاـ خـيـلـافـهـتـاـ گـشـتـىـ (1342ـمـ1924ـزـ) وـ دـهـرـدـىـ ۋـىـ كـولـهـدـارـىـ يـاـ ئـهـورـبـىـ يـاـ هـهـفـچـهـرـخـ بـهـلـافـ بـوـوـ پـشـتـىـ وـهـلـاتـىـتـ بـوـسـلـمـانـاـ بـ جـهـ هـيـلـايـنـ، رـؤـژـئـافـاـيـىـ لـيـكـفـهـبـوـونـ ۋـ لـيـكـكـهـفـتـنـ لـ سـهـ ئـاسـتـىـ نـيـشـتـمـانـىـ ۋـ نـهـتـهـوـهـبـىـ وـ كـيـشـوـهـرـىـ دـرـوـسـتـكـرـنـ، وـ ئـهـفـ تـشـتـهـ دـانـانـ دـاـ دـزـىـ ئـيـكـبـوـنـاـ بـوـسـلـمـانـاـ بـگـرـنـ. لـ ۋـىـ چـهـنـدـىـ هـهـرـ مـيـلـلـهـتـهـكـ ۋـ كـيـشـوـهـرـهـكـ بـ رـزـگـارـ كـرـنـاـ خـوـ ۋـهـ مـوـزـيـلـ بـوـوـ، وـ گـوـهـ وـ هـاـيـ ژـ مـيـلـلـهـتـيـتـ دـيـتـ ئـومـهـتـاـ ئـيـسـلـامـىـ نـهـماـ.

بوـ چـانـدـنـاـ ۋـىـ لـيـكـفـهـبـوـنـىـ وـ موـكـمـرـنـاـ هـزـرـاـ كـيـشـوـهـرـاتـىـ وـ بوـ دـانـانـاـ ئـاسـتـهـنـگـانـ پـيـخـهـمـهـتـىـ بـنـيـرـكـرـنـاـ هـهـرـ پـيـكـولـهـكـىـ بـوـ رـابـوـنـهـ كـاـ كـوـ ژـيـانـ ۋـ يـهـكـپـارـچـهـبـىـ بـزـقـرـيـنـيـتـهـ گـيـانـىـ ئـومـهـتـاـ ئـيـسـلـامـىـ، كـولـهـدـارـاـ لـهـشـهـكـىـ غـهـرـيـبـ(بـيـانـ) لـ سـهـ ئـهـرـدـىـ فـهـلـسـتـينـىـ چـانـدـ(زاـيـنـوـسـتـ)، كـوـ كـهـلـهـشـىـرـهـكـاـ رـهـ گـهـزـپـهـرـسـتـ ۋـ غـهـرـيـيـهـ، يـهـكـپـارـچـهـىـ يـاـ ئـومـهـتـاـ ئـيـسـلـامـىـ لـيـكـفـهـدـكـهـتـ، ۋـ هـمـىـ پـروـژـيـتـ رـابـوـنـ ۋـ ئـيـكـهـتـيـىـ بـ عـهـرـهـبـ ۋـ بـوـسـلـمـانـاـ هـهـرـشـىـ لـيـدـكـهـتـ.

* * *

* بـهـلـىـ هـهـرـچـهـنـدـهـ كـوـ لـيـكـفـهـبـوـونـ ۋـ مـلـمـلـانـاـ نـهـتـهـوـهـبـىـ ۋـ نـيـشـتـمـانـ شـيـاـيـهـ وـانـ تـهـخـيـتـ جـقاـكـىـ ئـهـوـيـنـ هـاـتـيـنـهـ تـامـدانـ بـ رـؤـژـئـافـاـيـىـ فـهـ، ژـ روـشـهـنـيـرـيـتـ مـيـلـلـهـتـيـتـ عـهـرـهـبـ ۋـ بـوـسـلـمـانـاـ ئـهـوـيـتـ هـاـتـيـنـهـ بـ كـارـ ئـيـنـانـ ژـ لـايـىـ كـيـشـوـهـرـيـتـ نـهـتـهـوـهـبـىـ فـهـ، دـ دـامـودـهـزـ گـهـهـيـتـ خـوـيـيـتـ رـامـيـارـىـ ۋـ رـيـقـهـبـهـرـىـ دـاـ، بـهـلـىـ پـاـلـ سـهـرـ ۋـىـ چـهـنـدـىـ رـاـ جـهـماـوـهـرـىـ ئـومـهـتـاـ ئـيـسـلـامـىـ ماـيـنـهـفـهـ لـ سـهـرـ پـشـتـهـقـانـ يـاـ خـوـيـاـ دـهـرـوـنـ بـوـ

ئىكەت ۋ ئىكپارچەبى يا گىانى ئومەتى... ۋ مەلبەندى يادۇزا فەلسەتىنى ئەوا كود
چارچوھى خودا ئىكەت ياخەلەكىت ئىنتمائى بخوقەدگەرىت: نىشتمانى يافەلسەتىنى، ۋ
نەتەوھى ياعھەبى، ۋ باوھرى يائىسلامى. بويە خالەكا كومىكەر بولۇمەتا ئىسلامى ل
درېزاهى ياجىهانا ئىسلامى، هەروھسا مەلبەندى يادۇزى بويە هيڭەكما مەزن بولۇقاندىنا
ھەستا ئىسلامى ياخەللىكى بەرامبەر ئاستەنگىت زايىنوسىت ۋ كولەدارا دا، ئەۋىت كول
مۇزگەفتا ئەقسا ۋ قودسا پىرۇز ۋ نىشتمانى فەلسەتىنى ئەۋىت خودى مەزن بولۇككە يام
موككەرەم فە گۈرۈدەي - دەزقەن.

دۇزا فەلسەتىنى بچارچوھى خوبىي ئىسلامى ۋ بە مەلبەندى ياخەلەتىدا دۇزىت
دىيىت قى ئومەتى شىايە قولپىت گۈرۈدانا بولۇمانا دنابەرا ئەندامىت گىانى قى ئومەتى
ساخ ۋ گەش بکەت. هەروھسا ئىسلامى مۇزگەفتا ئەقسا كرييە ئىكەن وان مۇزگەفتىت
كۆچىدىت بئىنەت سەرەدان بچىنى.

دۇزا فەلسەتىنى بويە نافەروكاكا دۇزىت دىيىت ئىسلامى ئەۋىت كۆمۈلەتىت بولۇمانا
لەھمى جىهانى ھايدىدەن ۋ بەرى وان دەدەنە ھيندى كۆرس لېيىكەن، ۋ شيان تىپەربىن
ل سەر ئاستەنگىت مەلەمانا نىشتمانى ۋ نەتەوھى ئەۋىت دەستىت ئومەتى
كەلامچە كرین ژ پىشىتەقانى ياقى دۇزا سەرەتكى ۋ مەلبەندى.

قى پەرتوكى، ئەوا كۆئەم پېشىكىش دەكەين، شىايە ب شىۋە كى سەركەفتى راستىت
قى دۇزا مەلبەندى بەرچاڭ بکەت، ۋ وان راستى يادچارچوھە كى ھشىيارى يام
رامىيارى ۋ ھزرى ۋ شارستانى دا پېشىكىش بکەت، بەرپەرىت قى پەرتوكى بويىنە وەكى
(مەتنە كى) كۆپىتىقى يە ژ لاپىن ھەر عەرەبە كى ۋ بولۇمانە كى، بەلكى ھەر مەۋە كى
خودان شەرەف ۋ دويف راستىقى ۋ دادپەرەرىقى ۋ وزدانىقى دچىت، بىتە بەركىن ۋ
تىڭەھاندىن ۋ بويە وەكى (بنە كۆك) كۆبەر فەرەھى ياقى مەلەمانا دەزوارل سەرخاڭا
فەلسەتىنى بخۇفە دگەرىت.

ئەف پەرتوکە "يا بچويك...يا بھاگران"ئە وا کو مامۆستايىن هىزى / دكتور موحىسىن سالخ نقيسى يە، وەك (ناسناما) دۆزا ئىتكى يَا بولىمانايە، مەترسى يَا زايىنستا ب راستى ھەمى جيھانا بولىمانا ب خوقە دگرىت - بگرە ژ (غانە) ھەتا (فرغانە) ۋ ل سەروكانياروپيارى فوجلا ھەتا باشورا هيلا ناۋە راست - ۋ ل بەر قىچەندى ئەف دۆزه بۈرۈيە نىشانى مەلمانى دنابېردا بولىمان ۋ ھەمى دۆزمنىت ئىسلامى... ۋ مەلمانانى مىزروبي يال سەر قودسى ۋ مزگەفتا ئەقسا ھەتا ئەقرو دەرگەھى سەركەفتى ئىسلامى ل سەر ھەمى دۆزمن ۋ بەرهەنگارا بۇو.

ئەف راستى يَا ئىستراتىجى لى ھوشيار ببۇو (عيمادەددىن ئەلکاتىب (519-597 م) 1201-1225 ز) وەختى كۆ دېيىزىتە سەلاحەددىن ئەييوبى :

تە بۇو قودسى دلى خو كوزراندى يە
ل سەر تە درىڭدكەت قى ئىشتىياقى
ئەوە مال ھەكە تو ۋە كەى، ۋ خودى دكەت
پشىتى وى نىنە دەرگەھەك ل شامى بىنتە گىرى

ئەف يە ئەركىن ھشىار كىرنى ب مەلبەندى ۋ ئىستراتىجى يەتا دۆزا فەلسەتىنى - ل
لايىن نىشتمانى ۋ عەرەبى ۋ ئىسلامى ۋە - ۋ ژ لايىن مەرقۇقايدى قە ژى - ئەو ئەركىن
ھەنى ئەوئى لەپەرىت قى پەرتوكا بچويك پېشىكىش دكەت ، ل خودايىن مەزن ۋ
دەقان داخازى دكەين كۆ بىتە مفا بو ھەر خويندەقانە كى ۋ خودى بىكتە د تەرازى يَا
چاكىيت ھەر كەسە كى راستىتەت د قى پەرتوكى دا بەلاف كەت. خودى پاداشا
نقيسىرە بىدەت ب باشتىرىن پاداش. ئەو خودايىن ب تىنى - پاڭ ۋ مونەززەھە -
باشتىرىن بەرپرس ۋ مەردتىرىن بەرسقان نە.

دكتور موحىمەد ئەمكارە

جمادى يَا دوماھىيىن 1422 م - تەباخا 2001 ز

پیشہ کی یا نفیسہ ری

سو باس و حمد بو خودایی مه زن و پاک و مونه زه ، و سلاف و درود ل سه
سه رو هری پیغمبه را و بنه مala وی و همی هه فایت وی بن.

ئەف پەرتوكە دخوازیت ھندەک بىكىت سەرەکى بىت گشاشى و تېكرا (بصورة مكثفة) و
ب شیوه يەکى كورت و قەبر پېشكىش بکەت ، كو ب كىرىت بىتى دەستپېك (منطلق) بو
تىگەھشتىنە کا ئىسلامى بو دۆزا فلەستىنى.

ئەف پەرتوكە كومە کا پىزانىن و راستى يا و نەلقو كا (ثوابت) و زارافان ب خو ۋە
دگرىت. ئەويت كو نفیسە ری وان دېينىت كو د پېتىقى نە بو دۆزا فلەستىنى سەرددەری و
تعامل ل گەل بېتكەرن . بقى چەندى ئەف پەرتوكە پەرنىزىكى ھندى يە كو وەك
"ناقەروك (متن)" ئى يە لهوا شروقە و داھمەن (ھوامش) ب كىر ناهىن. ل سەر قى چەندى
خودانى وى بى رژدە كو پىزانىيىت (معلومات الكتيب) وى بىز فرييىتە قە بو ۋىزىدەرىت
زانسى و باور پىن (المصادر العلمية الموقعة) و راست و ب ناقدانا قى پەرتوكى ب ناھى
" راستى - حقائق - " ب زەرورەت وى رامانى نادەت كو هەمى راستىيىت مو تلەقىن ، بەلكو
ئەف پىكولە کا مروفايە - جەد بشرى - و توشى چەوتى ولاوازىي و كىيم و كىاسى يا يە ، و
دەرگەھېت شىرهت و راستكىرىنى د قە كرینە.

سو باسى یا خودایی مه زن و پاکو مونه زه دكەين كو ب ئاسان ئىخسەت - يىسرى - بو قى
پەرتوكى ھندەک پەيدا بىن پويتە بدهن ب بەلاقىرىن و چاپىرىندا وى دا، ل مىسرى چارىك
مليون بەرگ ھاتنه چاپىرىن ، هەر وەسا ل ئىمارات و كوهىتى ژى. ئەف پەرتوكە يە هاتى يە
وەرگىران و چاپىرىن ب زمانىت ئىنگلىزى و فەنسى و مالىزى ، و يە هاتىيە وەرگىران بو ۋان

زمانا ژی :ئەلمانى وئەلبانى و سەواحلى (افريقيا) و كوردى ... و دىيىت د دەمە كى نىزىك دا بېيتە چاپكرن ب قان زمانا ژى .

ھىقىدار وداواكارىن ژ يەزدانى ژورى و بلندو مەزن (الله عزوجل) ئەقى كارى بو خۇ حىساب بکەت .

محسن محمد سالح

رەمهزانى 1424ھ - چريا دووبىئى 2003 ز

چل راستی ل سه‌ر دوّزا فه‌لستینی

-1 نافی (فه‌لستین) دانايه ل سه‌ر پشکا باشورا رۆژئاچایا وەلاتى شامى، فه‌لستين دكەفيته ل سه‌ر ليقا دهريايا سپى يَا نافه‌راست، ل رۆژئاچایا قارى ئاسيايى، و دو قارىت ئاسيا و ئەفرىقا پىكىھە گۈزى ددهت، هەروهسا تىتە ناسين ب نىزىكى يَا خۇ بۇو ئەوروپايى. ل باکورى وى كىشىوهرى (لوبنان) ھ، و ل باکورى رۆژه‌لاتا وى (سوريا) يە، و ل رۆژه‌لاتا وى (ئوردن) ھ، و ل باشورى وى (ميسر) ھ، بەرفەھى يَا وى ل دويف سنورىت وىيت نوکه (27 كم²). خودانا ئاڭ و دەوايەكى نافجى يە (ئاڭ و دەوايە دهريايا سپى يَا نافه‌راست).

-2 ئەردى فه‌لستينى ژ كەفتىرين دەقەرىت شارستانى يە ل جىهانى، و ل دويف ئىكتشافىت ئەسەرى يىت تازە، دەتىتە هېزمارتىن ئىكەمىن جەھە كى مۇرۇشى گورانكارى ب خوقە دىتى يە ل ژيانا سادە بو ژيانا ئاڭىچى بۇون و كشتوكالىيى، نىزىكى 11 ھزار سالا پىش نوکه (9000ب.ز). كەفتىرين بازىر د مېۋووين دا، بازىر ئەرىخا (بىرەنچە) يە، ل سه‌ر ئەردى فه‌لستينى هاتىيە ئاڭاكرن، نىزىكى 8 ھزار سالا (ب.ز)، و هەتا قى چەرخى يَا ئاڭايه و پەرە ژ نىشانىت شارستانى يىت جوراوجور.

-3 فه‌لستينى جەھە كى تايىهت و بلند ھەيە د دلى ھەر بوسىلمانە كى دا، چىنكى ئەردى كى پىرۇز و پەرە كەتە¹ ل دويف دەقا قورئانا پىرۇز، و مزگەفتا ئەقسالى يە، ئىكەمىن قىبىلا بوسىلمانى و دوھەمەن مزگەفتە هاتىيە ئاڭاكرن بو خودى ل سه‌ر رۇيى ئەردى، و سېيھەمەن مزگەفتە د ئىسلامىدا پشى مزگەفتا حەرام ل مەككى و مزگەفتا پىغمەبرى -

¹ توخيپ و مەرزىپ پىرۇز پەرە كەتىت ئەردى فله‌لستينى ب مەرزۇ توخيپت جوگرافىيە يىت نوکە فە د گۈرىدىنى نىن، بەلكى مەزىت نوکە بىرتانىدا داگىز كەر د سالىت بىستىن دا د چەرخى بىستىن دا دانايه.

سلافيت خودى ل سهربن - ل مهديني . فهلىستين ئەردى ئىسرائى يە ، ل ۋى ئەردى پىغمېرى خودى محمد - سلاف لىپىن - چويم ئەسمان ، فهلىستين ئەردى پىغمېرە يە ، ل سهربى ئەردى گەله كى پىغمېر ئەويت قورئانى بە حس لىتكىرىن ل وىرى بۇونىه ۋ ژيائى نە ۋ لى هاتىنە ۋەشارتن . ل دويف ديتنا ئىسلامى فهلىستين ئەردى كومبۇون ۋ رابونا دوماهىيى يە (حەشر ۋ نەشر)، ۋ كاكلوشكا دەولەتا (دارا) ئىسلامى يە ، ۋ ئەو كەسىن ب ئىنييەتا مانى ئىينىتە قەل وىرى دەيتە ھەزىزلىك دەنەنەن وەك موجاھىدە كى د رىكاكى خودى دا ، ۋ بىنكى كومما سەركەفتى ۋ خوراڭرە ل سەر راستىيىنە تا رۆژا قىامەتى .

4- ئەردى فهلىستينى ئەرددە كى پىرۇزە ل جەم جوهى ۋ فەللا ژى ، جوهى يَا باوھرىيا وان ئەوھە فهلىستين ئەردى ژقان پىدايىن وانه ، ۋ بىنكوكى مىۋۇويا وانه ، ۋ گۈرۈت پىغمېرىت وان د كەقنه وىرى ، ۋ جەھىت پىرۇزىت وان لىتە ، وەك بازىرى قودسى ۋ خەلەل . ھەروەسا فەلە ژى ، فهلىستينى د ھەزىزلىك سەرەتكانى يَا ئايىنى خوه ، چىنكى پىغمېر عىسى (سلاف ل سەربىن) ل وىرى ژ دايىك بۇويە ۋ ل وىرى رابوويە ب بانگەوازى يَا خوه ، ۋ بىنكىت مەزىت ئايىنى وان ل بازىرى قودسى ۋ بىت لەم ۋ ناسرە نە .

5- بوسىلمانى باوھرى يَا ھەرى كو ئەون میراتگەرىت دروست ۋ ھەزىنە بۇ داود ۋ سلىمان ۋ پىغمېر ۋ چاكتىت بەن ئىسرائىلى يَا ئەويت حۆكم ل فهلىستينى كرى د دەمە كى درىز دا ل بن ئالاين ئىكەتى يَا خۆدى . چىنكى بوسىلمانى ھەلگەرىت ئالاين وى ئىكەتىيى نە پشى وان ، ۋ شوينكەفتى يىت پىغمېرىت وان ، بوسىلمانى باوھرى يَا ھەرى كو جوهى يَا خوه ل رىكاكا راست لادايم ، ۋ پەرتۈكىت خويىت پىرۇز گەھورىنە ، پىغمېرىت خوه كوشتنە ، ۋ توشى كەرب ۋ كىنا خودايى مەزن بۇونىه .

6- رەفتارىت جوهى ۋ مەسيحى يَا د وەختى دەست ھەلاتدارى وان ل سەر فەلىستينى

،و ب تاييهت ل بازيرى (بيت المقدس) دا ،نه بهس دژى هەۋىيەن بىن بۇون ل گەل ئايينىت دى ،بەلكو رادبۇون ب ئەشكەنچەدانا خودان باوهەرىت ئايينىت دى ،و وان پېكۈل دىكىن وان قوتىر بکەن.بەلىن پا د وەختى دەست ھەلاتدارى يا بوسىلمانى دا ،ئايينىت دى رەفتار ل گەل دەتە كىن ،رەفتارە كا كومكەر و ھاتبۇو ئاقا كىن ل سەر ھەۋىيەن و گيائىنى لېبورىنى ،و ب ستوبىن خوقە گرتبۇو پاراستنا ماف و ژيانا وان .

7 - كەقىنلىرىن گەلىن ب ناڭ و دەنگ كول فلهستىنى بۇونىن،و ھاتىنە تامدان ب رەنگى وان، گەلىن "كەنغان"ى بۇون.ئەويت كو ھاتىن ل گزىرتا عەرەبى نىزىكى 4500 سالا ،و فلهستىن ھاتىن ناسىن ئىكەمین جار ب ناڭى "ئەردى كەنغان". و گەلىن فلهستىنى ئەقرو ژ بنەمالا كەنغان يانە،ئەويت ھاتىنە تىكەل كىن ل گەل وان .پشىنى ھنگى ل گەلىت رۆزىھەلاتا دەريايى سېي يا ناھەراشت وەكى "البلىس" ئانكى فلهستىنى و قەبىلىت عەرەبا. د سەرەرای چىن چەندى كو فلهستىن حوكىم لى ھاتىن كىن ژ لايمى نەتهويت جوراوجور، ل دەمەكى بۇ دەمەكى دى ،بەلىن پا خەلکى وى مانە فە و فلهستىن ئاقا دىكىر ،بىن راوەستيان .خەلکى فلهستىنى ئەو ب خۇ باراپتىر ژ وان بوسىلمانى، و زمانى وان بۇويە عەرەبى ب ھاتىن ئىسلامى. ل ۋېرە داکوك دىيت ناسنامە يى ئىسلامى يى فلهستىنى بۇو ئەردى فلهستىنى ،بىن درېزترىن دەمىن مىزۇوېسى دويفەتكەن، بىگەر ژ قەكىنىت ئىسلامى بۇو وى ل سالا 15 مشەختى - 636 زايىنى و ھەتا نوکە و چ پويىتە پىدان پىتىنە بۇ دەرئىخسەتنا ھندهك ژ خەلکى وى ب زۇرى ژ لايمى داگىركەرىت زايىنوسى ل سالا 1948 ز.

8 - گوتنا مافى جوهى يى بىن مىزۇوېي د فلهستىنى دا ، گوتنه كە بۇ خۇ د بىزۇن و چ بىنەرت بونىن، و ل بەرامبەر مافى عەرەبىت بوسىلمانى د ئەردى فلهستىنى دا خۇ ناگەرىت ، چىكى كورىت فلهستىنى ئەف ئەردە بىن ئاقا كىن بەرى 1500 سالا ژ ئاقا كىن جوهى

يان بو دهولهتا خوه، و بـهـرـدـهـوـامـ بـوـونـ دـوـيـ وـهـخـتـيـ دـاـ وـپـشـتـيـ پـهـيـوـهـنـدـيـ ياـ جـوهـيـ ياـ بـ فـلـهـسـتـينـ هـاـتـيهـ بـرـينـ وـ هـتـاـ نـوـكـهـ.ـ جـوهـيـ ياـ حـوكـمـ لـ هـنـدـهـ كـ پـارـچـيتـ فـلـهـسـتـينـ كـريـنهـ (ـنـهـ كـ هـمـمـيـ فـلـهـسـتـينـ)ـ نـيـزـيـكـيـ چـارـ چـهـرـخـاـ (ـبـ تـايـهـتـ دـ نـاـفـهـ رـاـ 1000-586ـ بـهـرـيـ زـايـيـ)ـ.ـ حـوكـمـ وـانـ هـاـتـهـ روـخـانـدـنـ وـهـكـيـ حـوكـمـ گـلهـ كـ دـهـولـهـتـيـتـ دـيـ هـاـتـيهـ بـ دـوـمـاهـيـكـ ئـيـنـانـ،ـ وـهـكـ دـهـولـهـتاـ ئـاـشـورـيـ ياـ،ـ وـ فـارـساـ،ـ وـفـيـرـعـهـوـنـ وـ ئـيـغـرـيـقـيـ ياـ وـ يـونـانـ ياـ وـ رـوـمـانـ ياـ،ـ لـ سـهـرـ وـهـ چـهـنـدـيـ خـهـلـكـيـ فـلـهـسـتـينـ مـاـنـهـفـهـ خـورـاـگـرـتـيـ لـ سـهـرـ خـاـكـ وـ ئـهـرـدـيـ خـوـ.ـ حـوكـمـ ئـيـسـلاـمـيـ درـيـزـتـرـيـنـ حـوكـمـ بـوـ لـ فـلـهـسـتـينـ هـاـتـيـ يـهـ كـرـنـ (ـ636-1917ـ زـ)ـ ژـ بـلـىـ دـهـمـيـ خـاجـچـهـرـستـاـ (ـ90ـ سـالـ)ـ ئـانـكـوـ نـيـزـيـكـيـ 1200ـ سـالـ.ـ پـهـيـوـهـنـدـيـ ياـ جـوهـيـ ياـ بـ فـلـهـسـتـينـ هـاـتـهـ بـرـينـ بـ شـيـوـهـيـهـ كـيـ عـهـمـهـلـيـ نـيـزـيـكـيـ 1800ـ سـالـ (ـبـكـرـهـ ژـ سـالـ 135ـ زـ-هـتـاـ چـهـرـخـيـ بـيـسـتـيـ)ـ بـيـيـ كـوـ هـهـبـوـنـهـ كـ رـاـمـيـارـيـ يـانـ شـارـسـتـانـ وـ رـيـقـهـبـهـرـيـ هـهـبـيـتـ لـ فـلـهـسـتـينـ،ـ بـهـلـكـيـ هـتـاـ رـيـنـموـنـيـتـ ئـايـيـنـ وـانـ لـ سـهـرـ وـانـ قـهـدـغـهـ كـرـنـ كـوـ بـزـقـرـنـهـفـهـ بـوـ فـلـهـسـتـينـ.ـ وـ پـتـرـ ژـ 80%ـ ژـ جـوهـيـ بـيـتـ هـهـقـهـرـخـ -ـ لـ دـوـيـفـ چـهـنـدـ لـيـكـولـيـنـيـتـ جـوهـيـ ياـ بـ خـوهـ،ـ وـهـكـيـ نـقـيـسـهـرـيـ بـ نـاـفـ وـ دـهـنـگـ ئـارـسـهـرـ كـوـسـتـلـهـرـ -ـ بـ چـ رـيـكـيـتـ مـيـژـوـوـيـ پـهـيـوـهـنـدـيـ بـ فـلـهـسـتـينـ فـهـ نـيـنـ،ـ هـهـرـوـهـسـاـ چـ پـهـيـوـهـنـدـيـ يـهـ كـاـ نـهـتـهـوـهـيـ بـوـ بـنـهـمـالـ ئـيـسـرـائـيـلـيـ نـيـنـ.ـ پـشـكـاـ پـتـرـيـ لـ جـوهـيـ بـيـتـ ئـهـقـرـوـ دـزـقـرـنـهـ جـوهـيـ بـيـتـ خـهـزـهـرـيـ (ـئـهـشـكـهـنـازـ)ـ كـوـ ئـهـوـ هـنـدـهـ كـ قـهـيـلـيـتـ تـهـتـهـرـيـ وـ تـورـكـيـ بـيـتـ كـهـقـنـ،ـ كـوـ لـ باـكـورـيـ قـهـفـقـازـيـ دـ ژـيانـ،ـ وـ بـوـونـهـ جـوهـيـ لـ چـهـرـخـيـ هـهـشـتـيـ زـايـيـ.ـ قـيـجـاـ هـهـ جـوهـيـ ياـ مـافـهـكـ هـهـبـيـتـ بـوـ زـقـرـيـنـيـ،ـ ئـهـوـ مـافـيـ زـقـرـيـنـيـ نـهـدـيـ بـوـ فـلـهـسـتـينـيـ بـيـتـ بـهـلـكـوـ دـيـ بـوـ باـشـورـيـ ئـورـيـسـيـ بـيـتـ.

پـشـتـيـ هـنـگـيـ هـهـجـهـتـاـ خـوـ گـرـيـداـنـاـ جـوهـيـ يا~ ب~ فـلـهـسـتـينـيـ و~ مـانـهـپـيـقـهـيـ يا~ و~ان~ نـارـاوـهـسـتـيـت~ بـهـرـاـمـيـهـرـ رـاسـتـي~ يا~ كـو~ گـله~ ك~ (ـبـهـنـ ئـيـسـرـائـيـلـيـ)ـ قـهـبـيـلـ نـهـكـرـنـ بـگـهـهـنـهـ مـوـسـىـ (ـسـلاـقـيـتـ خـودـيـ لـيـبـنـ)ـ دـ چـوـونـاـ وـ دـاـ بـوـ ئـهـرـدـيـ پـيـرـؤـزـ (ـبـيـتـ المـقـدـسـ)ـ،ـ هـهـرـوـهـسـاـ گـله~ ك~ ژ~ و~ان~.

قهیل نه کرن کو بزقرنه فه ل بابلی پشتی کو ئیمپراتوری فارسا (قورش) ل سەر وان ئەرزکر، ۋ د دریتاهى يا مىزروبيي دا ۋ هەتا نوکە ژمارا جوهى يا ل فلهستينى زىدە نەبوو يە ۋ دباشترين حال ، 40% ژ جوهى يېت جيھانى نەبورينە.

9- دروست بۇونا بزاڭا زايىزسى ، ئەوا پىكولى دكەت دەولەتا جوهى يا دامەززىنەت ل فلهستينى ، دزقريتە دەركەفتىنەت زايىنوسىپەرسىنى - ئەويىت پشتهقانى يَا كومىرىنا جوهى يان دكەن ل فلهستينى - ل ناف مەسيحىت ئەروپايى ، ب تايىەت پروتستانتا ژ چەرخى شەشى زايىنى . ھەروھسا دزقريتە ئايدولوژىيەت نەتەھوھىي و نىشتمانپەروھرى و دروست بۇونا دەولەتا نەتەھوھىي ل ئەورپا ب تايىەت ل چەرخى نۇزدى دا ، و دزقريتە قە ژى بو دروست بۇونا "گرفتارى يا جوهى يا" ب تايىەت ل ئەوروپا رۆژھەلات ، ئەوا كو جوهى توشى ئەشكەنجى و كولەدارىي بۇونىن ل سەر دەستى ئىرسى ، و دزقريتە شيانا جوهى يا كو بگەھنە چەند جەھىت كارتىكەر ل ئەوروپا و ئەمرىكايى . و ل سەر قان ھەميان را دزقريتە شەكتىن بزاڭا رەوشى يَا جوهى يا "الھسکلا" ئەوا پىكول دكەر جوهى يا ب حەلينە ناف وان جھاكىت تىدا دىزىن .

10- ب راسى هىرا چىكىرنا دەولەتكە كا جوهى يا ، دا رابىيت ب ئەركى "دەولەتا پەزان" ئەوا كو كولەدارى يا رۆژئاڭايى ھارىكاري يا وى كرى ، ب تايىەت ئىنگلىزى ، دھىتە ھۇمارتن كۈپكە بىھى يا رۆژئاڭايى - زايىزمى د دلى جيھانا ئىسلامى دا . چىكى ئارمانجا وى ئەمە كو ھەردوو بالىت جيھانا ئىسلامى ل ئاسيا و ئەفرىقا يىلىكىفە بىكەت بۇو دوو بالىت لىك جودا . و بىقى چەندى پىكولى دكەت رى ل ئىكەت يَا وان بگەرت و وان لاواز و پرت كرى ھېتىن و پىتەچىبۇنى بىدەن وان بۇ ھەر سەرھەلدا نەكى ، و ب كەفە خەلە كا دويىھەلانكىي و بىتە ژىدەرەي بەرھەمېت

کەرەستىت سەرەكى و بازارە کا مەزاختنى بۇو بەرھەمېت رۆژئاپايى. هەروەسا ئارمانجا وى ئەوە كو نەھىلىت ھىزە کا ئىسلامى يا مەزن دەركەفيت، وجھى دەولەتا ئوسمانى بىگرىتن، ئەوا كو د حالەتى ھەرفاندى دا بۇو ب راسىت معادلا مانا دەولەتا جوهى - زايونزمى و ئاكنجى يا وى و گەشبوونا وى - دىنچا معادلى دا - ب مەرجى لاوازى يا كىشىوھرىت بوسىلمانا ئەۋىت ل دوروبەرىت فلەستىنە نە، و ب لىكەھەكىن و پاشىئىخىستنا وان قە گرىدايى يە. ل نەفسى وەختى دا معادلا سەرخوبۇن و ئىكەتى و ب ھىزكەفتىن ئومەتا بوسىلمانا، ب نەھىلانا پروژى جوهى - زايونزمى، ئەۋى ل سەر دلى قى ئومەتى هاتى يە دانان قە گرىدايى يە.

11- رىكخراوا زايىزستا جىهانى هاتە دامەزراندىن ل بازىرى ئەرەپ بال ل سويسرا يە ل تەباخا (1897 ز) ب سەرەتكەن يە تىودور ھرتزل، و قى رىكخراوى خو گرىدا ب پرۇژى ئىستۇمارا رۆژئاپايى قە، ئەوا نەشىيائى چ تىتىنە كى ب ئەرەزىش ب دەستخوقة بىنیت هەتا دوماهى يا شەرى جىهانى ئىككى بىزاقا زايىزمى بىزاقە کا رە گەزپەرسىتە، هاتىيە ئاڭاڭىن ل سەرپىشەكى و پاشەكىت ئايىن و كەلتۈر و نەتەوەتى جوهى بۇونى. مەرجى سەرەتكەفتىن ئەرەپ ب نەھىلانا چ مافەكى بۇو عەرەبىت فلەستىنە د ئەردى وان بخوا، و جوهى يال جىھى وان جىبەجى بىكەن. چ جوداھى د كاكلۇز كا هزرا زايىزما دا نىن د ناقبەرا ھىزىت عملانى و شو سالسىتى و ئايىنى و رەوشەنبىرى و رامىيارى، چىنگى هەمى ل دوماھىي زايىزمن و ل گەل ئىك پىكھاتىنە وەمى خەباتى دكەن بۇ ئارمانجىت بلندىت خو.

12- ئىنگلەزى ب ستويىخو چ گرت پرۇژى زايىزستى ئەوا كو وەعدى بەلفورى دەركى ل چريا دووپىن 1917 ز، بۇو دروستكىنە وەلاتە كى نەتەوەبى بۇو جوهى يال فلەستىنە، ئۇ شىايە كو هەمى فلەستىن داگىر بىكەت ل ئەيلولا 1918 ز. ئىنگلەزى

حاشایی ل هەمی سوز و پەیمانیت خوھ کر، ئەویت داینە عەرەبا ب سەروکاتى يَا شریف حسینى، بۇ ئازادى و رزگارىي. ھەروەسا رابوو ب لىكىفە كرنا وەلاتى شامى و عيراقى دنافبەرا خوھ و فرهنسايىندا، ل دويف رېكىكەفتىن سايكس-بىكول گولانى 1916 ز، ئەوا كو پىلان كىشايى كو فلەستين بىيىتە دەقەرە كا نىش دەولەتى، بەلىپا پشىتى ھنگى ئىنگلەيزى فلەستين بۇ خوھ ب تنى ھىلا ل دويف رېكىكەفتىناما سان ريمول نيسانا 1920 ز، ب وى چەندى شىا كو وەعدى بەلفورى بىختە ل گەل چاقدىرى يَا وى ل سەر فلەستينى، ئەوا كو كوما نەتهویت ئىكەنلىقى ل سەر رازى بۇوين ل تىرمەھى 1922 ز.

13 - ل سالىت داگىر كرنا ئىنگلەيزى بۇ فلەستينى (1918-1948 ز)، دەرگەھىيت مىشەختبۇونا جوهى يَا بۇو فلەستينى ۋە كىرما جوهى يال فلەستينى دوقاد لىيھات، ژ 55 ھزارا ل سالا 1918 ز بۇو 646 ھزارا ل سالا 1948 ز (ئانكى ژ 8 % خەلکى فلەستينى بۇونە 31%). ھەروەسا پشتەقانى يَا كرينا ئەردى كرن، بويه كو جوهى شيان رېزەيا كرينا ئەردى زىدە بىكەن و بىنە خودان ئەرد، ل نىزىكى نىف مiliون دونەما (2% ژ ئەردى فلەستينى) بۇو مiliونەك و 800 ھزارا دونەما، (6,7% ژ ئەردى فلەستينى)، ئەقاھەننى گەھشىتە جوهى يا باراپتى ژ لايى دەستەلاتدارى يَا ئىنگلەيزى ۋە يان ژى ژ ب رېكا ھندە كىت نەخەلکى فلەستينى. ل سەر ۋى چەندى را وېڭەر ل كاودانىت نەخوش و تەنگاھىيت كو خەلکى فلەستينى توش بۇوينى، مىللەتى فلەستينى شىا خوراڭىرتى ل سەر ئەردى خوھ و ب درېزاهى يا 30 سالا شىايىنە كو رېزەيا 69% ل ھزمارا گەلى فلەستينى بپارىزىن. و باراپتى ژ ئەردى خوھ بپارىزىن (93,3%) ل دەست درېزىيەت جوهى ياب پشتەقانى يَا ئىنگلەيزى. جوهى شيان ل بن سىيەرا ئىنگلەيزى ۋە رابن ب ئافا كرنا دەزگەھىيت خويت ئابوى و رامىارى و فيلەتكەرنى و لەشكەرى و جىڭاڭى، ل سالا 1948 ز جوهى ياب 292

نیشته جى یا (مسته و ته نات) دروست بکەن ، ل گەل دروست کرنا ھىزا لە شەکەر ئى
ھاغاناه و ئەرغون و شتىرن ، كو ژمارا وان پتر بۇون ژ ھەفتى ھزار چەكدارا ، و خۇھ
ئامادە كىربو بۇ ئاشكرا كرنا دەولەتا خۇ.

14 - ل سەر ھندى را كو موئامەرە ل سەر فە لستينى گەلەك مەزىنەر بۇو ژ
شىيانىت گەلەي فە لستينى، بەلى پا گەلەي فە لستينى ب تىندى نەرازى بۇون ب
دا گىر كرنا ئىنگلىزى و پروژەبى زايىنوستا ، و داخازيا رىز گاربىي كىرن ژ ھىزىت نىشتمانى
و ئىسلامى ب سەروكاتى ياخىجە ئەمین الحسينى . و رابۇون ب ئامادە كرنا خەلکى و
لەقىنیوت رامىيارى و شورەشىت گەرم و دژوار ، وەكى شورەشا قودسى 1920
، و شورەشا يافا 1921 ، و شورەشا بولاق 1929 ، و شورەشا چەرىا ئىكىي (ئۆكتوبر)
1933 ، و باقا جىهادى ب سەروكاتىا (عز الدين القسام)ى ورىكىخراوا جىهادا پىروز
ب سەروكاتىا عبد القادر الحسينى . ل ژير فشارا شورەشا مەزن 1936-1939 ئىنگلىز
نە چاربۇو د كىتابا خويما سپىدا (گۈلانى/مايو 1939) سوزو پەمانا بىدەت بۇ دامەز زاندنا
دەولەتكە كا فە لستينى د ماۋى (10 سالادا) و ھندەك مەرج و ئاستەنگىت توند دانىتە
ل سەر فروتنا ئەردى بۇ جوهى يان ، و مشەختىبۇنا جوهى ياخىپشىتى پېنج سالا ب
راوەستىنىت . بەلى پا حاشايى ل وان پە يەمانا كەرل چەرىا دۇويي سالا 1945 (ئەواھاتى
يە ب ناڭكەن دەربرىنا بىيەن) و جارەكادى ژيان زېرى گىيانى پروژى زايىنوسى ب
سەر پەرشىتى ياخىمەرىكىكايى ۋە جارى .

15 - ل 29 چەرىا دۇويي 1947 كومەلاڭشىتى ياخىمەرىيەت ئېڭىرتى بىريارا ژمارە 181
دەركەر كو فەستىن دابەش كەر بۇ دوو دەولەتا عەرەبى و جوهى ياخىمەرىيەت 54% بۇ
دەولەتا جوهى ياخىمەرىيەت ، و 45% بۇ دەولەتا عەرەبى و 1% دەقەرا قودسى كو دەيىتە
ھەزىزەن دەقەرەكە نىف دەولەتكە) ھەزىزى گۇتنى يە كو بىريارىت كومەلاڭشىتى ، نە

بریاریت ئیلزامینه ، هەتا ئەھویت ل بن میساقیت نەتهویت ئیکگرگى ب خۇڭىزى. و بریار ب خۇ دىرى وى بىنەناغى يە ئەھوی كۆ نەتهویت ئیکگرگى ل سەر ھاتىھ ئاڭاڭىن، ئەھو ۋىزى ئەقەنە كۆ مللەتا مافى ئازادى و دەست نىشاڭرىن و چارە نقىسى خۇ ھەبىت و ل سەر قىچەندى ، گەلەي فلهستىنى ب خۇ كۆ ئەھو ب خۇ خودانى ئىشى يە ، پرس و شىرهەتلىق نەھاتە كرن ژىلى وى سەتما ئاشكرا، د دانا پېشىدا پېتىر وباشتەر ژەردى بول ئەقلىيەتا جوهى يَا .

16- زايىنوتا دەولەتا خۇ (اسرائىيل) ئاشكرا كەل ئىشارى يَا 14 گولانى 1948ز ، پشى شيان لەشكەرىت عەرەبى توشى شكەستنەكە پىس بىكەن ، ئەھو لەشكەرىت بۇينە نۇونە بول سەركەدەتىيە كا نەباش و تەنسىقە كا لاواز و شارەزايە كا كىم ، و كەفتىن گەلەك ژوان ل بن كارتىكىرنا ئىستەعمارى . زايىنوتا شيان دەستى خۇ دانە سەر (%) 77 ژەردى فەلسەتىنى (2077 كم²) و رابۇن ب دەركىن (8000) فەلسەتىنى يَا ب زۆرى بۇ دەرقەي وى دەفەرا وان دەولەتا خۇ لى ئاڭاڭرى، ژئەسلى 920 ھزار فەلسەتىنى يَا ئەھویت ل قى دەفەرى د ژيان (ژمارا گشى يَا فەلسەتىنى يَا ل دوماهى يَا 1948 نىزىكى مەليونەك و 40 ھزار كەسا بۇون) . زانىنوتا 487 گوندىت فەلسەتىنى يَا وېران كرن ژئەسلى 585 گوندا ئەھویت د كەفە دەفەرا داگىر كىرى و گونەھبار بۇون ب 34 قەسابخانە د ھەقى فەلسەتىنى يَا دا . سەبارەت ئەوا مايى ل فەلسەتىنى و نەھاتىيە داگىر كرن ، ئوردى ب شىوه يە كى رەسمى لىقا رۇزئاڭا يَا فلهستىنى ب خۇ ۋە گۈرىدا (5876 كم²) ، هەر وەسا مىرى پارچا غەززە (363 كم²) ئىنخستە بىن رېقەبەريما خۇ . و نەتهویت ئیکگرگى رازىيۇون كۆ دەولەتا زايىنوتى (اسرائىيل) بىتىھ ئەندام ل نەتهویت ئیکگرگىدا و ب مەرجى رىدان بول زېرىنما پەناپەرىت فەلسەتىنى بول ئەردى خۇ ، ئەوا دەولەتا زايىنوتى نە هيلاى بىزقىن ب هېيج شىوه يە كى .

17- دروشى (شهرى نهتهوھى) و (ئىكەتى رىكا رزگارىي يه) هاتە بەلاقىرن ل
نابېرا سالا 1948-1967 ، و رژىمیت عەرەبى ب سەروكائى يا جەمال عبد الناصر خو
كىرنە خودانىت وى پىشىيارى، بەلى ب رەخەكى دېقە رۆلى سەركىرىدىيەتىيا نىشتەمانىيا
فەلستينى پاڙقەچوو داکو رىكەن خوش كەن بەرامبەرى چارەيا عەرەبى ، بەلى پا
رژىمیت عەرەبى پروگرامى دروست و مەجداھى و ھەست و ئىنيەتا راست بو شەرى ل
دەست دا، و خو كىرنە خودانىت بەرھنگارى يا فەلستينى ل بەر ھنده ك ئەگەريت
تاكىكى يىت قويىناغى، و نەئېخسنته ل ژىر پىلانە كا ئىستراتىجي يا بەر فەھ ، و خو
موژىل كرن ب لەلقاندا ھەستىت جەماوەرى شوينا خو ئامادەبکەن بو شەرى ، ل وى
وھختى كو كيانى زايىرسى - وھكى شتەكە تەر - قايم دبوو و هيپزا وى زىدە دبوو و
رهىت خو پتر دادھىلان و قايم دكىن .

18- رىكخراوا رزگارىخوازا فەلستينى هاتە دامەزراندن (منظمة التحرير الفلسطينية - م.
ت. ف) سالا 1946 ب سەروكائى يا ئەحمد ئەلشەقىرى ، و ب پشتهقانى يا ئىكىسىر ل
جەمال عبد الناصر ئەۋى كو د ترسىيا سەرىي وەرىسىي ۋى دوزى ژ دەستىت وى
دەركەفيت پشى كو گورەپانا فەلستينى پر بۇوى ژ بزاف و رىكخسنتىت ئەپىنى، و ب
تاييهت (رىكخستنا فەتح) ئەوا كو رهىت وى دزقىنە سالا 1957 ز. رىكخراوا
رزگاريا فەلستينى ئارمانجا وى ئەو بۇو كو ئەردى داگىركرى ل سالا 1948 رزگار
بکەت ، و ميساقى وى ب توندى داکوكى ل سەر خەباتا چەكدارى كر وەك رىكا
ب تىنى بۇ رزگارىي. گشت خەلکى فەلستينى ب گەرمى پىشوازى يا دامەزراندىنا وى
كىر ، چونكى رەنگەداناناسناما نىشتەمانى يا فەلستينى دكىر، پشى قەمانە كا درېش. ل سالا
1968 ز رىكخراویت فيداكارىت فەلستينى گەھشەتە رىكخراوا رزگاريا فەلستينى، ل
پىشى يا ھەمى رىكخراوا (فتح)، ئەوا ياسىر عرفات رىيەریا وى دكىر) . ياسىر عرفات

سهروکاتي يا (ر. ر. ف) ب ستويچ خوشه گرت، ل سالا 1969ز . ول سالا 1974ز رژيميت عهرهبي قايل بعون کو (ر. ر. ف) نوينهري شهروعيي ب تني به بـ گـهـلـيـ فـهـلـسـتـيـنـيـ، ول هـهـرـ وـيـ سـالـيـ دـاـ بـوـيـهـ نـوـينـهـرـ بـ شـيـوهـ کـيـ ئـهـنـدـامـيـ چـاـقـدـيـرـ دـ نـهـتـهـوـيـتـ ئـيـكـگـرـتـيـ دـاـ .

19- شهرى يونيyo/خزيرانى 1967 ز شكهستنه کا تهعل بـوـ بـوـ رـژـيـمـيـتـ عـهـرـهـبـيـ،ـکـوـ دـ چـهـنـدـ رـۆـژـانـداـ کـيـانـيـ زـايـنـوـسـتـيـ ئـهـرـدـيـ مـايـيـ ژـ فـلـهـسـتـيـنـيـ دـاـگـيـرـكـرـ،ـلـ ئـهـگـهـرـيـداـ بـگـرـهـ لـ ليـقـاـ رـۆـژـئـاقـاـيـاـ قـوـدـسـاـ رـۆـژـهـلـاتـ وـ پـارـچـاـ غـهـزـزـهـ هـاـتـنـهـ دـاـگـيـرـكـرـنـ ،ـوـ 330ـ هـزارـ فـلـهـسـتـيـنـ دـهـرـبـدـهـرـبـوـونـ .ـهـهـرـوـهـسـاـ پـشـكـاـ جـولـانـاـ سـورـيـاـيـيـ (ـ1150ـ کـمـ²)ـ وـيـابـانـاـ سـيـنـائـاـ مـيـسـرـيـ (ـ61198ـ کـمـ²)ـ ژـيـ کـهـفـتـنـهـ دـدـهـسـتـيـ زـايـنـوـسـتـادـاـ.

20- کـيـانـيـ زـايـنـوـسـتـيـ بـ شـيـوهـيـهـ کـيـ دـژـوارـ بـهـرـدـهـوـامـ بـوـ لـ پـيـخـهـمـهـتـ جـوـهـيـ کـرـنـاـ ئـهـرـدـيـ فـلـهـسـتـيـنـيـ،ـوـيـخـهـمـهـتـ هـلـقـانـدـنـاـ نـاسـنـامـاـ ئـيـسـلاـمـيـ يـاـ فـلـهـسـتـيـنـيـ لـ رـهـ وـ رـيـچـالـاـداـ،ـوـنـهـهـيـلـانـاـ نـيـشـانـيـتـ شـارـسـتـانـيـهـتـاـ وـيـ،ـنـيـزـيـكـيـ 69%ـ ژـ ئـهـرـدـيـ فـهـلـسـتـيـنـيـ دـهـسـتـيـ خـوـ دـانـاـ سـهـرـ،ـئـهـوـيـ کـوـ لـ 1948ـ دـاـگـيـرـكـرـنـ ،ـبـگـرـهـ ژـئـهـرـدوـ سـامـانـ وـمـلـكـيـ فـهـلـسـتـيـنـيـنـ هـاـتـيـنـهـ دـهـرـبـدـهـرـدـهـکـرـنـ ،ـوـگـهـلـهـکـ وـهـقـيـقـيـتـ ئـيـسـلاـمـيـ ،ـوـگـهـلـهـکـ ئـهـرـدـيـ وـانـ عـهـرـهـيـتـ مـايـنـهـفـهـ لـ وـيـرـيـ .ـ زـايـنـوـسـتـاـ 756ـ باـزـيـرـ وـگـونـدـيـتـ نـشـتـهـجـيـكـرـيـ ئـافـاـكـرـنـ دـ ئـهـرـدـيـ دـاـگـيـرـكـرـيـ سـالـاـ 1948ـ .ـ زـايـنـوـسـتـاـ پـشـتـيـ شـهـرـىـ 1967ـ پـتـرـ ژـ 60%ـ ژـ بـهـرـفـرـهـهـيـ يـاـ لـيـقـاـ رـۆـژـئـاقـاـ دـهـسـتـيـ خـوـ دـانـاـسـهـرـ ،ـولـ سـهـرـ هـاـتـهـ ئـافـاـكـرـنـ 192ـ نـيـشـتـهـگـهـهـ ،ـهـهـرـوـهـسـاـ 30%ـ ژـ بـهـرـفـرـهـهـيـ يـاـ پـارـچـاـ غـهـزـزـهـ هـاـتـهـ دـهـسـتـهـسـهـرـكـرـنـ ،ـولـ سـهـرـ هـاـتـهـ ئـافـاـكـرـنـ 14ـ نـيـشـتـهـگـهـهـ دـ وـهـختـهـکـيـ دـاـ کـوـ کـيـانـيـ زـايـنـوـسـتـيـ قـهـدـغـهـ کـرـ بـوـ لـ سـهـرـ کـورـيـتـ فـهـلـسـتـيـنـيـ بـزـقـرـنـهـ فـهـ بــ گـهـلـيـ خـوـ ،ـدـهـرـ گـهـلـيـ مـشـهـخـتـبـونـاـ جـوـهـيـ يـاـ بـوـ فـهـلـسـتـيـنـيـ فـهـ کـرـ بـوـ ،ـکـوـ پـتـرـ ژـ دـوـ مـلـيـونـاـ وـ 800ـ هـزارـ جـوـهـيـ يـاـ مـشـهـخـتـبـونـ بــ گـهـلـيـنـيـ .ـ لـ نـاـفـبـهـرـاـ 1949ـ ـ2000ـ

ژمارا جوهى يا دوماهىي نىزىكى 5 ملىون و 200 هزار جوهى ل سالا 2000 ز .

21- زايىنوتا داكوكى ل سەر جوهى كرنا بازارى قودسى كر ئەو بۇ كو دەستى خۇ دانا سەر 86 % ژقى بازارى و پركر ژ مشەختىت جوهى يا (450 هزار جوهى بهرامبەر 200 هزار فلستينى ل دويىف ژمارىيارى يا سالا 2000) . و ل دەۋەرا قودسا روزھەلات - ئەوا كو مزگەفتا ئەقسالى يه - 200 هزار جوهى ل ئاكنجى كرن، پشى كوب بازنه كا نىشته جىيت جوهى يا ئەو پەرۋان كرین داكو بىئە جوداكرن ژ دەۋەرىت عەرەبىت بوسىلمان . جوهى يا بازىرئ قودسى وەك پايتەختا ھەتا ھەتايى كيانى زايىنوتى ئاشكراكى . وجىھىيەت زايىنوت پويىتە ب زالبۇن و دەستدانا خول سەر مزگەفتا ئەقسادى كرن ، ل ئەگەرە وى چەندى دیوارى روزئاقا يى مزگەفتا ئەقسائى بۇ خوه تەرخان كر (دیوارى بوراقى) ، و گەرە كامەغاربا ل تەنىشتا مزگەفتا ئەقسادا وېران كر و ھەرفاند و ئەردى وى گەرە كى دەستەسەركەر . و ھەتا نە دەھ پىنگاڭ ژ كولنتىت ژىر مزگەفتا ئەقساب دوماهى ئىنائىنە ، و چەئە سولىنە ل بىن مزگەفتى كولاينە ب شىوه يەكى كو مزگەفت دېت د ھەر دەمە كى دا ب ھەرفىت . وجىھى يا نىزىكى 25 رىيكتىنەت تىرورىستا دروست كرن ژ بۇ وېران كرن و ھەرفاندىدا مزگەفتا ئەقسادا ئاقا كرنا هيكل جوهى يال جەھى وى . و ل سالىت 1967-1998 ب 12 كارىت دوژمنىي دىرى مزگەفتا ئەقسادابون (72 ژوان پشى رىيكتىندا اوسلو 1993 بۇون) و ب ناف و دەنگ ترىن دەست درىزىيا وان سوتىندا مزگەفتا ئەقسادا بۇ ئەوا كول 21 تەباخا 1969 ھاتبۇو كرن .

22- پەنابەرىت فلهستىن خۇ ب مافى زقزاندىدا وان بۇ ئەردى فلهستىن ئەگرت . و ئەوان ھەر پروژەك - ئەۋىت دگەھنە 243 پروژا - بۇ نىشته جىكىرنا وان رەتكىن ، چ ل دەرقەي وەلاتى وان وچ ل ناف فلهستىنى ژىلى كو ھەر ئىك بىتە

زفراندن بوجهی خوه. ل سهرهندی را کو نهتهویت يه کگرتی دهها بریار د پیخهمهتی مافیت پهناهرا بو زفرينې دهرکربون، بهلی پا چ ژوان بریارا نههاته ب جهنهنان ل بهر داکوکی يا کيانى زاینوسټی ل سهـ نـهـ رـازـيـوـنـاـ وـانـ بوـ وـانـ برـیـارـاـ، وـ لـ بهـرـ نـهـ رـژـدـبـوـونـاـ دـهـوـلـهـتـیـتـ مـهـزـنـ وـ جـقـاـکـاـ نـیـشـ دـهـوـلـهـتـیـ لـ بـهـرـامـبـهـرـیـ قـیـ چـهـنـدـیـ وـ چـافـ نـهـ قـانـدـنـاـ وـانـ لـ کـرـیـارـیـنـ جـوـهـیـ يـانـ. وـنوـکـهـ (ـسـالـ ـ2002ـ) ژـمـارـاـ پـهـنـاـهـرـیـتـ فـلـهـسـتـیـنـیـ ئـهـوـیـتـ هـاتـینـهـ دـهـرـئـیـخـسـتـنـ ژـ ئـهـرـدـیـ دـاـگـیرـکـرـیـ 1948ـ دـگـهـهـنـهـ پـتـرـ ژـ 5ـ مـلـیـوـنـ وـ 370ـ هـزارـ، ژـ بـلـیـ کـوـ نـیـزـیـکـیـ مـلـیـوـنـهـ کـ وـ 200ـ هـزارـ فـلـهـسـتـیـنـ ژـ خـهـلـکـیـ لـیـقاـ روـژـئـاـفـاوـ غـهـزـزـیـ مـافـیـ زـفـرـینـیـ بوـ ئـهـرـدـیـ خـوـ نـیـنـ. بـقـیـ چـهـنـدـیـ پـهـنـاـهـرـیـتـ فـلـهـسـتـیـنـ دـبـنـهـ نـیـزـیـکـیـ 6ـ مـلـیـوـنـ وـ 570ـ هـزارـ پـهـنـاـهـراـ، کـوـ رـیـزـهـیـاـ وـانـ دـبـنـهـ 70.7ـ %ـ لـ خـهـلـکـیـ فـلـهـسـتـیـنـیـ. ئـهـفـهـ مـهـزـنـتـرـیـنـ ژـمـارـاـ پـهـنـاـهـرـایـهـ لـ نـاـفـ گـهـلـیـتـ جـیـهـانـیـ وـبـلـنـدـتـرـیـنـ رـیـزـهـیـهـ، بهـلـیـ بـ جـیـواـزـیـهـ کـاـ دـوـبـهـرـابـهـرـ لـ هـهـرـ گـهـلـهـگـیـ دـیـترـ. دـوـزاـ پـهـنـاـهـرـیـتـ فـلـهـسـتـیـنـیـ دـهـیـتـهـ هـژـمـارـتـنـ کـهـقـنـتـرـیـنـ وـ درـیـشـتـرـیـنـ وـمـهـزـنـتـرـیـنـ کـارـهـسـاتـاـ مـرـوـقـاـیـهـتـیـ وـ پـهـنـاـهـرـاتـیـیـ لـ چـهـرـخـیـ بـیـسـتـیدـاـ.

23- نـهـتـهـوـیـتـ ئـیـکـگـرـتـیـ رـهـفـتـارـ لـ گـهـلـ دـوـزاـ فـلـهـسـتـیـنـیـ دـکـرـ وـ کـ دـوـزاـ پـهـنـاـهـراـ، بـگـرـهـ لـ سـالـ 1949ـ زـ وـ هـهـتاـ دـهـسـتـپـیـکـاـ سـالـیـتـ هـهـفـتـیـیـ دـ چـهـرـخـیـ بـیـسـتـیدـاـ. لـ سـالـ 1974ـ زـ نـهـتـهـوـیـتـ ئـیـکـگـرـتـیـ دـهـسـتـ بـ دـهـرـکـرـنـاـ گـهـلـهـ کـ بـرـیـارـاـ کـرـ وـ بـ رـیـزـهـیـهـ کـاـ زـورـ، جـقـاـکـاـ گـشـتـیـ يـاـ نـهـتـهـوـیـتـ ئـیـکـگـرـتـیـ پـیـخـهـمـهـتـیـ هـنـدـیـ کـوـ مـافـیـ چـارـهـنـقـیـسـیـیـ بـدـهـنـهـ خـهـلـکـیـ فـلـهـسـتـیـنـیـ، خـهـبـاتـاـ فـلـهـسـتـیـنـیـ يـاـ (ـهـهـتاـ خـهـبـاتـاـ چـهـکـدارـیـنـ)ـ بوـ زـفـرـانـدـنـاـ مـافـیـتـ دـاـگـیرـکـرـنـیـ بـ شـهـرـعـیـهـتـ زـانـ، وـ رـهـفـتـارـیـتـ زـایـنـوـسـتاـ رـهـنـگـهـ کـ ژـ رـهـنـگـیـتـ رـهـ گـهـزـپـهـرـسـتـیـنـ هـژـمـارـتـنـ، وـمـافـیـ پـهـنـاـهـراـ بوـ زـفـرـینـیـ بوـ ئـهـرـدـیـ خـوـ بـ رـهـوـایـیـ زـانـ. بـهـلـیـ پـاـ وـهـلـاتـیـتـ ئـیـکـگـرـتـیـیـتـ ئـهـمـرـیـکـاـ وـهـقـیـهـمـانـیـتـ وـئـ دـ ئـامـادـهـبـونـ هـهـمـیـ گـاـفاـ کـوـ پـشـتـهـقـانـ يـاـ کـیـانـیـ زـایـنـوـسـتـیـ بـکـهـنـ، وـنـهـ رـازـیـوـنـاـ خـوـ بـهـرـامـبـهـرـیـ وـانـ بـرـیـارـاـ دـیـارـهـ بـکـهـنـ وـ دـ پـشـتـ گـوـهـنـ خـوـقـهـدـهـاـقـیـتـنـ وـمـافـیـ (ـقـیـتوـ)ـ دـژـیـ وـانـ بـرـیـارـاـ بـ کـارـدـئـیـانـ پـیـخـهـمـهـتـیـ هـنـدـیـ کـوـ چـ لـ

وان ب جه نه هین، ئەقە د وى وەختى دا كۆ شەرعىيەتا نىش دەولەتى بكار دېر بۇ دامەزراىندىدا دەولەتا زايىنوستا ل سەر ئەردەن فلەستىنى و مۆكمىكىنا وى، ئەقەيە كۆ روپىچ كىرىت و سەتكاريا قى شەرعىيەتى دىيارە دەكتە.

ب درىزلاھى يا مىژۇرۇيا دۆزا فلەستىنى، ئىك ژ گەرفتارىت مەزنىت كۆ ھەتا نوکە مايە، ئەوھە كۆ دىيار دېيت د تاڭىرى يا سور و سورا ھىزىت مەزنىت جىھانى بۇ پروژى زايىنوسى، و ب تايىيەت رازىيۇونا وان ل سەر دانا زايىنوستا "مافى" دامەزراىندىدا دەولەتا جوھى يال سەر ئەردەن فلەستىنى ئەوئى ھاتىيە داگىركى ل 1948 ز، ئانكۇ 77% ژ خاڭى فلەستىنى.

24- دەمىز دنابىھەرا 1967-1970 ز دەيىتە هەزىمەرن دەمە كى زىرىن بۇ كارىت قوربانى و خوراڭىتنى فلەستىنى يا، بەلى جەھى داخى بۇ كۆ ئەف بەرەنگارىيە ھاتە قەدەغە كىن ژ بەر نەھىيەلانا ب كارئىنانا ئاخا ئوردى بۇ كارىت بەرەنگارىيە ژ سالا 1976 و ھېرۋە ھىزىت بەرەنگارىت فلەستىنى بەرى خودانە لوېنانى و ئاخا وى ب كارئىنا بۇ كۆ بېيىتە بنكى بەرەنگارىيە، بەلى ئەو ژى توشى گەلەك پېكولىت ل نافېرنى بۇ بىگە ل شەرى ناخوپى لوبنانى (1975-1990) و بەر دەوامبۇونا زايىنوستا بۇ دۇزمنىكارىت خولى سەر لوېنانى و داگىركىنا وان بۇ ژىرييە لوبنانى ل 1978 ز و دروستكىندا قايىشە كا ئىمناھىي بۇ پاراستناخو، و ھەتا داگىركىنا وان بۇ باشورى لويىنانى 1982 ز، دەور و رولەكى مەزن ھەبۇ د لېدانى ژىرخانە يابەرەنگارىيە (مۇقاومە) و نەچاركىنا (م.ت.ف)² و چەكدارىت وى كۆ خۇ فە كىشىن ل لوېنانى . بىنلىق چەندەن دەرگەھىن ھەمى سۇرۈت عەرەبى ل دور فلەستىنى ھاتنە گەرتىن بەرامبەرى ھىزىت بەرەنگارىت فلەستىنى.

² رېكھراوا رزگار بىخوازا فلەستىنى.

25- ب شیوه‌یه کى گشى، شورهشا فله‌ستينى ب توندى توشى تەنگاھى و نەخوشى يا بۇ ژ لايى برايىت خويىت عەرەب فە "دۇزمنىت دژوار". هېزۇ شيانىت ئى شوره‌شى هاتنه لاوازكىرن ل بەر ململانا رژيمىت عەرەب ئەوپەت كۆ پېكۈل دكىر وى شوره‌شى كۆنترول بکەن و ب ناھى وى باخقۇن و بکەن پەرك بۇو بەرژەوەندىيەت خويىت تەنگىت كەسايەتى. پشتى شەرى چريما ئىتكى (اكتوبر) 1973 زى گەنگەن زايىسىت ئەوپەت كۆ هنده كە سەرەتكەن ئەنلىكەن (معنوى) بۇ ميسىر و سورىيائى ب جەئىنائىن، رېكخراوا رزگارىخوازيا فله‌ستينى هاتە ھەزمارتى نويىنەرى شەرعىيەت ب تىنى بۇو مىللەتى فله‌ستينى ل سالا 1974 ئى، و ھەستا عەرەبا ب بەرساتى يا خوھ بەرامبەرى فله‌ستينى دەست ب كىيمبۇونى كر، و ب ئىمزا كرنا ميسىرى بۇو رېكەفتىناما كامپ دېقىدى دئيلونا 1978 دا، مەزنترىن ھىزا عەرەب ژ بەرو كا بەرھنگارى يا عەرەب - زايىسىت دەركەفت. پشتى ھنگى كارتىكىرنا نىكەتىقا شەرى دنابەرا عىراق و ئىرانى ل 1980 ئى ھەتا 1988 ئى، و پاشقە زقرين و كىيمبۇونا پشتەقانىا ئابورى يا دەولەتىت خەليجى بۇ شورهشا فله‌ستينى ب ئەگەرا نزمبۇونا بھايى نەفتى. ئەفەو زىدەبارى چوونا عىراقى بۇ ناھ ئاخا كويتى و داگىر كرنا وى ل 1990 ئى و ئەو تشتىت ھاتىنە گورەپانى ژ ئەگەرا شەرى خەليجىي دووپىن، وەك لىتكە بۇون و دوبەرەكى يە كا بەرفەها عەرەبى و ئىسلامى، زىدەبارى ھەلوەشاندىن ئىكەتىا سوقىيەتى و بلىوكى روزھەلات. ئەفە ھەمى بۇونە ئەگەر بۇو لاوازكىرن بەرھنگارىا فله‌ستينى و بۇوپەت سەرەتكەن يە (م.ت.ف) بەرەف چارەسەرەكىرن دۆزىا فله‌ستينى ب رېكەفت ئاشتىي فە چوو³. دەرئەنجامام قىن چەندى چالاکىيەت وى هاتنە پەنگاندىن د بازنا "پېچىبۇونا رامىارى" دا، ب تايىھەت ل گەل ئامادەيا سەرەتكەن يە (م.ت.ف) كول هنده ك بىنكەيت نەلقوكىت دۆزىا فله‌ستينى بىنەخوارى ول بەر دۇزمنى دان، بەرامبەرى هندى

³ ب رازبۇون و پشتەقان و بالدان و پېكۈلا ژ لايى دەولەتىت عەرەبى فە..

کو بەردهوام بن ل سەر سەروکاتى و نويئەراتى يا فلەستىنى يا.

26- سەرھىلدا ئەنۋەپ 1994-1987 شىا کو سەرکىشىيا مبادرى بىدەتە ناخوخىا فلەستىنى، و لايەننى ئىسلامى ئاشكەرا بۇو ب شىۋىيە كى ب ھىز، دا بىزقىرىتە وەك رەگەزە كى سەرە كى د بەرھنگارى يىلا فلەستىنى دا، و ب تايىەت لايىن بزاقا بەرھنگارا ئىسلامى (حماس) - ئەوا كو دەھىتە ھەزمارنىن بالى لىدەر ژ كۆمە برايىت مۇسلمان(اخوان) -. سەرھىلدا ئەنۋەپ شىا کو پىشەقانى و پۇيىتەپىكىرنا عەرەبى و ئىسلامى و جىهان ب كىشىيە يىلا فلەستىنى ساخ كەتەقە. بەلىن پا كاودانىت گورەپانى و عەقلەتلىيەت سەرکەردىت فلەستىنى و عەرەبى نەھىيەلا كو ئەف سەرھىلدا ئەنۋەپ گەرمەت و بەرفەھەتر لېيىت و بەرەف رىزگاربۇونى بچىت، بەلكى هاتە ب كارئىنان بۇ مفابىيە رامىيارىي وەختى و بەرەف رىخوشىرىن و ئاسايىكىرنى ل گەل كىيانى زايىنوسىنى داگىر كەر.

27- ل گەل زىدەبۇونا لاوازى يى (م.ت.ف)، لايەنە كى پىشەقان بۇ چارە سەرکەرنى ب رىيکا ئاشتىنى ل گەل زايىنوسىتا، دەست ب بەرفەھەبۇنى كر ل ناف (م.ت.ف). ب وئى چەندى كىشا ھندى كو (م.ت.ف) بىيارا خو بىدەن ل چریا دویىن (نوڤىمېبر) ل سالا 1988 كو اعترافى بىكەن ب بىيارا نەتەوەيت ئىكىگىرىت ژمارە 181 ئەوا كو داخازى دكەت فلەستىنى دابەشبىكەن دنابىھەرا عەرەب و جوھى يان دا. ھەروەسا اعترافى بىكەن ب بىيارا جىڭا كا ئىمناھىي ژمارە 242 ئەوا ھاتىيە دەركەرن ل چریا دویىن ل سالا 1967، ئەوا كو رەفتارى ل گەل كىشىيە يىلا فلەستىنى دكەت وەك كىشا پەنابەرا، و داخوازى دكەت كو كىشىيە ب رىيکىت ئاشتىنى بىتە چارە سەرکەرن ل چرىيائىكى 1991 (م.ت.ف) و كىشۇرەيت عەرەبا چۈونە ل ناف ھەۋەپەيچىنەت ئاشتىنى ل گەل كىيانى زايىنوسى ل مەدرىدى ب شىۋىيە كى ئىكىسەر، د دەمى دو سالادا وەفدا رەسمى يى رىيکەخراوى نەشىا بگەھىتە رىيکەھەفتە كى ل گەل كىيانى زايىنوسى، و چ

حاله تىت بەر فەھبۇنە كى دىارە نەبۇون، ئىزلىرىنىڭ يېقىنىت ئىتىپ جورا و جور، ئەۋىت كى دەرىن ل كانىنا ئىككى 1992، و بۇويە ئەگەرا هندى كو بىشىتە رىككەفتىناما كو دېيىنلى "ئو سلو" يان "غەززە و ئەرىچا ل پىشىن"، ئەوا كول شارى ئو سلو يېنىچى ھاتىيە بىجەئىنان. رىككەفتىناما ئو سلو ژ لايى رىكخراوا (م.ت.ف) و كيانى زايىنوسى، ب شىوه يە كى رەسمى ھاتە ئىمزا كرن، ل واشتۇنلى 13 كانىنا ئىككى 1993.

28- سەركىدايەتى يا (م.ت.ف) ل دويف رىككەفتىناما "غەززە-ئەرىچا" ب مافى ھەبۇنا "ئىسراييل" ئى اعترافى دەكت، و داگىر كرنا وى و خودانى يا وى بو 77% ژ ئەردى فلەستىنى ب شەرعىيەت دزانىت، (م.ت.ف) سوزى ددەت دەست ژ بەرھنگاريا چەكدارى و سەرھىلدىنى بەرددەت. ھەروەسا سوزى ددەت كو سەرەتكەنلىكى يى وى ھەمى خالىت كو داخازيا رزگاريا ھەمى فلەستىنى و پويچىكىندا كيانى زايىنوسى دەكت ژ ميساقى نىشتمانىي رىكخراوى لابىن و نەھىلىن. ھەروەسا سوزى ددەت كو ھەمى ئارىشا ب رىككەفتىناما چارە سەربەكت ل گەل زايىنستا. ب ۋى رىككەفتىناما رىكخراوا رزگارىخوازا فلەستىنى ب شىوه يە كى عەممەلى، رىكخراوى و ئارماڭ و ميساقىت وى پويچ دەكت و فيە كى (x) ل سەر خورا دكىشىت. سەركىدايەتى يا (م.ت.ف) بەرامبەرى ۋى ھەمىي، ئىعترافا "ئىسراييل" ئى ب ھەبۇنا رىكخراوى وەردگەرت وەك نوينەرى ب تىن بى فلەستىنى، و حوكىمە كى ئوتۇنۇمۇي بەرتەنگ ددەنلى ل پارچا غەززە و هندە ك پارچىت لىقى رۇزئافا يى فلەستىنى، و كىشەيىت سەرەكىت دى د دەمىي پىنج سالادا يىنە چارە سەركىن.

29- رىككەفتىناما ئو سلو (غەززە-ئەرىچا) بەرھنگارىيە كا ب ھىز، يى فەلسەتىنى و عەرەبى و ئىسلامى دىرى خو دىت، و گۈنگۈرىن خالىت بەرھنگارىيە ئەقەنە:

- زانایت موسلمانیت باوهرپیهاتی فهتوا دان دژی چاره سه ری یا ئاشتی ل گەل کیانى زاینوسى وەکى گازىكەریت وى چاره سه ریي دفیت ، و ب فەرى زانى جىهادا پىروز بو رزگا كرنا ئەردى داگىر كرى يىن فەلسەتىنى و زقرينا ھەمېي بۇ بن ئالايىن يېسلامىن ۋە ئەيتە ھەزمارتىن ئەف شەرە ، شەرى د ناقبەرا راستى و نەراسىتى دا (حق و باتل) ، كۆ جىل بۇ جىلى ۋە دەگوھىزىت و دېنە میراتگەریت وى شەرى ، ھە تا كۆ خودى مەزن سەركەفتىن و سەرفەرازى و مو كمبۇونى فرېدكەت ، و ئەيتە خويما كرن كۆ ئەردى فەلسەتىنى ئەردى وەقفا يېسلامى يە و نايىت بۇ جىلە كى كۆ توشى ل او azi يى بۇ يىنە ، جىلىت دەھىن ل ۋى مافى بىيار بىكەن . ھەروەسا كېشە يَا فلەستىنى ، كېشە يَا ھەمى موسلمانايە ، ئەۋىت كۆ د ئامادە نىن دەست ژ مافىت خوبەردىن د ۋى ئەردى دا ھندى وەخت بكېشىت كۆ وى مافى بىدەست فە بىنن، و ئەف كېشە نە كېشە يَا فلەستىنى يَا ب تىن يە ، زىدە بارى كۆ بىتە كېشا رېكخراوا رزگارىخوازا فلەستىنى يان ژى كېشا يَا سەركەدايەتى يَا وى رېكخراوى ب تىن .

- سەركەدايەتىا (م.ت.ف) ب تىن رېكەفتىناما ئوسلۇ قەييل كر و بىتى كۆ بىز فەرەتىم گەلى فلەستىنى و پرسا وى بىكەت د ۋى چەندى دا . چىنكى بەرھنگارىيە كا ب ھىز دژى ۋى رېكەفتىنامى ل ناڭ لايەنەت ئىسلامى و نىشتەمانپەرۇھەری و چەبگىرا دا ياهەى ، و ھەتا ل ناڭ بزاڭا فەتح بخوھ ژى ئەف بەرھنگارى يە ھەيە .

- رېكەفتىناما ئوسلۇ ئېكسەر كرنا گەلە كى ئارىشىت سەرە كى وەھسەس و نازك پاشقە ئىخستىن . و ئېكسەر كرنا وان ئارىشا ب ئەندازە يَا (مەردىيە يَا) لايەنى زاینوسى ۋە ھاتىنە گەيدان ، ئەوان ب دەرفەت زانى كۆ ھىزىا خوھ ب كارىين بۇ فەرز كرنا مەرجىت خوھ ل سەر لايەنە فلەستىنىي لواز .

ديارترىن وئاشكەرا ترین خالىت ئارىشە يَا ئەفەنە :

ا - پاشەرۇزا بازىرە قودسى .

ب-پاشهروژا پهنا به ریت فه لستینی.

ج-پاشهروژا نیشته جیهیت جوهی یان ل لیقا روژ ئاقا و پارچا غهززی دا.

د-شیوه بیئ کیانی (دهوله تا) فله ستینی یا بیئ پاشهروژی و سه لاحیات و مهربانیت وی کیانی.

پشتی کو پتر ل ههشت سالان ژ ههقبه یقینا ، چ ل چان ئاریشەیت مەزن چارە سەر نه بۇون ، و دوی وەختىدا کیانی زايىنوسىتى بەرىکانى ل گەل وەختى د كر (لەزدەكىر) دا کو ئەردە داگىر كىرى بىئ ل بن دەستى خوب كەتە ئەردە جوهى یان ، بىئى كو رېزە كى ل چ پەيمان و رىكەفتىن بىكەن. ل وى وەختى كو دەستەه لاتدارى يا فەلستينى ژ لاپى ئەمنى و رېقە بهرى قە ، پتر ژ 18% ل ئەردە لیقا روژا ئاقا و 60% ژ پارچا غهززە ، ب دەست نە كەت ، ئانكۇ نىزىكى 4.72% ب تىنى ژ بەر فەھى يا فەلستينى يا مىزۇو يىي ، و ژ رەخە كى دېقە دەكەفيتە بن رېقە بهرى يا وېقە بەس ل بن چاقدىرى يا ئەمنا هەۋىپىشىك ل گەل کیانی زايىنوسىتى ، 24% ژ بەر فەھى يا لیقا روژ ئاقا ، ل وى وەختى دا كو زايىنosta دەستەه لاتدارى يا خوب يى ئەمنى و رېقە بهرى يا كامەل ل سەر 58% ژ لیقا روژ ئاقا و 40% ژ پارچا غهززە ، پاراستى يە .

- ئەقى پرۇژەي ھەما ھەنگى ل گەل حەزو ۋيانا زايىنوسىتا ھەبوو ئەۋىن كو ئارمانجا وان ئەو خول بارى دەر فەریت گەلە ك پر ژ خەلکى فەلستينى خلاس بىكەن ، ئەو دەفەریت ب خوفە گەلە ك ئارىشىن ئەمنى و ئابورى ھەلدەگەن ، و (اسرائىل) خودانا وى نە بۇو پارچا غهززە ژ خوفە قورتال بىكەت - ئەوا كو قەلە بالغ ترین دەفەرە ل جىهانى ل روو يى جىنىشناقه - بەلكى بەرى ھنگى جوهى یان ل گەل مىسرى پېشىيار كر بۇو كو پارچا غهززە ب خوفە گەيدەن ، بەلىرى مىسرى قەبىل نە كر .

- دەرئەنجاما عەمەلى يى قى رىكەفتىن (اوسلو) ئەقە بۇو رېقە بهرى يا حۆكمە كى

- ئوتونومىي خودان دهست لاداريت بەرتەنگ و گريدىايى ب داگيركەرى فە ول بن چاقدىرى يا وى يائىكسەر فە. كيانى زايىسىت مافى شكاندى (قىتو) هە يە ل سەر بىيارو ياسايت تەشريعىت ۋى حوكىمى ئوتونومى . هەروەسا دەسەلاتدارى يا فەلسەتىنى هاتە بىيار كرن ژ مافى چىكىرنا لەشكەرە كى تايىھەت ب حوقە ، و نەشىت چ جورە چە كى بېته ناف دەفەرا ئوتونومى ياخو هە كە دەستورىيا كيانى زايىسىت نەولگرىت .
- رىقەبەرى ياخوكىمى ئوتونومى ، بۇ يە كۆ نەچاربىيت هەر جىهادە كى و هىر شە كا چە كى دەزى كيانى زايىسىت نەھىلىت و ب هەلۋەشىنىت و دەزى هندى راوهستىت و رايىت ب گرتنا موجاهدىت رىكخراویت فەلسەتىنى داكو (ئىيەتىت چاكىت خو) بۇ جوهى يان ديار بکەت و رۈزدىا وى ل سەر پروسى (ئاشتىنى) . و نە دەزگەھىت ئەمنى دروست كرىنە كۆ بىتنا خەلکى ياخىك كرى ، و دەر وى دەمى دا دى بىنى ئەنجامىت وى گەلەك د لاوازن دلايەنەت ئابورى و رامىارى و چقاڭى دا . و فەسادا ئيدارى ل ناف دەزگەھىت وى بەلاف بۇ ب شىوه يە كى زىدە ، و دەسەلاتا فەلسەتىنى گشاشتنا خويما ئەمنى (ئاسايش) ل سەر خەلکى سىت نە كر، هەتا دەسىپىكىرنا سەرھىلدا ئەقسال گولانا سالا 2000 دا .
- مەرزىت فەلسەتىنى هەمى مانە ل بن دەسەلاتى يائى (ئىسرائىل) فە و چۈونا ناف دەفەرىت ل ژىر دەسەلاتداريا فەلسەتىنى يان دەركەفتىت ژوان دەفەران ب مافى زايىستا كۆ دەستورىيى بىدهن يان نەدەن ما فە گريدىايى .
- رىكەفتىنامە چ نىشاناندا نادەت بۆ فەلسەتىنى يال دور مافى چارە نېيىسى دا و دروست كرنا دەولەتا خويما فلەستىنى ياسەر بەخەوو ، و باسى لىقى رۆز ئاڭاو پارچا غەزرە ناكەت وەك ئەردە كى داگيركى .

- قى رىكەفتىنامى دەرگەھ ب ئىكىسىرى ل سەر دەولەتىت عەربى و ئىسلامى ۋە كر بۆ گريدىنا رىكەفتىناما و ئافاكرنا پەيوەندىيا ل گەل كىانى زايىسىتى ، و دەليقە دايى لقىن و لغلىغينا زايىستا ل ناف دەفهرى و زالبونا وانا ئابورى و لىدىنا هىزىت ئىسلامى و نىشتمانى ل دەفهرى .

30- سەرھىلدانا ئەقسایىن ئەوا كول ئيلونا 2000 دەستپېتىكىرى و ھەتا نوکە ، چريا دووپىيى/نوفمبر 2003 - داكوكى كىر ل سەر داخازيا بەرداھواما فلهستىنى يا بۇ مافىي وان د ھەمى ئەردەن فلهستىنى دا .ھەروھسا ديارە كر پشتەۋانى و پويىتەپېتىرنە كا بەرفەھا گەلىت موسىلمان بۇ سەرھىلدانى و بەرچاڭىرنە بوعىد ولايى ئىسلامى قى كىشى .درندهى و ھارى يا زايىستا ئاشكاراڭىر و روپىي حەقىقى و دروستى وان بەرچاڭ و ديارە كر ئەۋىت كو ب ئاشتىنى دئاخفن بەلىن ل دويف مەرجىت وان .ھەروھسا قى سەرھىلدانى دربەكە ماھىن داوهشاندە پروسەپى ئاشتى و تەبايكىرنى دا ، ئەو پروسە دەيتى ب جھەينان ل سەر حسابا مافىت ئومەتى و نەلقوكىت(ثوابت) وى .خەلکى فلهستىنى توشى هندهك كاودانىت زۆر دژوار بۇون، پتر ل 3300 شەھيد و پتر ل 45 ھزار بىریندار بۇونىن ، و رىزە يا بىتكارىنى گەھىشته 58 % ، بەلىن پا خوراڭىرنە وانا جوان و تازە و بەر ھنگارى يا وانا مېرخاسانە ئەوا كو ھەمى لايمەن و گروپىت فەلسەتىنى تىدا پشکدار بۇون ، ئىكەمەن جار ھەقسىنگى يا ترسى (توازن الرعاب) ل كىانى زايىسىت ئينا گورەپانى ، ئەۋى كو كەفتىيە ل بەر درېتىت دژوار ل ھەمى جىھانى ، ئەوا بۇوې ئەگەر كو پتر ل 890 زايىستا بىنە كوشتن و پتر ل 6250 بىنە بىریندار كرن .ھەروھسا بەردووامىا سەرھىلدانى بۆ ئەگەرا ھەرفاندىنا چارە يا ئەمنا زايىسىت ، و بۇ ئەگەرا تىكچۇونا زايىسىتى ل لايى ئابورى ۋە ، و پوبچۇونا بارى گەشت و سەيرانا ، و مشەختبۇونا جوھى يان بەرۋۇڭىزى ب

شیوه‌یه کی بەرچاڤ بو دەرقەی فەلستینی ، و ب وئى چەندى سەرھەلدانى دوو پیکیت سەرە کی تەوبەت کو پروسى زاینوسى ل سەر دەپەت ئافاکرن (پیکى تەناھى و ئابۇرېي) ئىنانە لەرزاندى .

-31 مەسیحیت فەلستینی ژى توشى ستەم و شکەنبىچى و دەربەدەرىي بۇون ئەوا کو مۇسلمانىت فەلستینى تۇوش بۇوين . وئەوان پشکدارى د بزاڭا نىشتمانى يَا فەلستینى دا كر ، بىگە ژ دەسپىكى دا گىر كرنا ئىنگلىزى بۆ فەلستینى . ئەوان نۇونەيا ئىكەنلىقىزى يَا نىشتمانى بەرامبەرى پروسەيا زاینوسى پیشکىش كر ، و د بەرگرى كرنى ژ بۇو پاراستنا ئەرەباتى يَا فەلستینى پشکدارى كر ب پەيىش و خامە و تىۋەنگى . وئىتمائى خۇ يَا شارستانى نىشادا بۇ دەفەرى ب ناسىنە و زمان و كەلتۈرى وئى قە .

-32 حەڙىكىرنا وەلاتى و بەرگرىكىن ژ ئەرد و گەل و جەھىت پىروزىت وەلاتى ئەركە كى شەرعى و مافەكى مەروقايدەتى يە ، وەھەستىت نىشتمان و حەڙىكىرنا نەتهوھ و عەشيرەتى رەفتارە كا سرۇشى يە هندي ئەو حەڙىكىرنا چ حەرامى حەلال نەكەت و چ حەلالى حەرام نەكەت ، و ژ مافىت خەلکى دى چ كېم نەكەت ، و خەلەكىت (بازنىت) كارى بۇ فەلستینى چ نىشتمانى بن يان عەرەبى يَا يېسلامى يان مەرۋىئەتى بىن ، بازنىت ھەمېزكىنى و تەمامكەر و ھەقدەنگن ، و پىتىقى يە كو ئەو بازن دژى يەك نەبن . و ژ لايەكى دېقە پىكول بۇ چارەسەر كرنا ئىشىت چىقاكى و ب جەھىنانا پىشكەفتىت شارستانى و موڭكىرنا دەولەتا ئىسلامى د ئەردى دا ، و پىكول بۇ ب جەھىنانا ئىكەنلىقى يَا عەرەبى و ئىسلامى ، ھەرۋەسا پىكول بۇ رزگار كرنا فەلستینى ، ئەقە ھەمى پىكول و خەباتىت تەمامكەرن بۆ ئىك و دوو ، خزمەتا ئىك و دوو دكەن ،

و دبیت کو بەرهە پیشەبچیت مل ب ملۇھە ، بىيى دىلاتى يەك و هەفرکى يەك دنابېرا وان دا ھەبیت .

-33 ئىسلام ئايىنى ئاشتىي يە و خودى مەزىن ژ نافىت وى ئاشتى يە، سلاقا موسىمانا (سلام) ھ و بەھشت ژى ژ نافىت وى مالا ئاشتى يە (دار السلام) ، ئىسلام ئايىنه كە هاتىھ ئاقاکرن ل سەر ميانەرەۋى و نەرمى و چاكىي، و پەيوەندى ل ئىسلامى دا ل گەل خەلکى دىتەر هاتىھ ئاقاکرن ل سەر گيائى لىبۈرىنا ئايىنى وئىك دوناسىن و هەقلىيانا ئاشتى و گەفتۈگو كرنى دا و ب جوانترىن شىوه.

بىيى چەندىن، ئىسلام ب خوھ دىرى (تىورى) يە و دىرى كوشتنا بىيگۈنەھا يە، ھەروھسا دىرى رەگزپەرسى و توندرەۋىي يە. ئىسلام د عەينى وەختى دا ئايىنى راستى و دادپەرەرى و ئازادى بىيى يە، قەبىل ناكەت ل شوينىكەفتىيەت خو كو سەتمە لىتىيە كرن، ھەروھ كى قەبىل ناكەت كو ئەو ژى سەتمى بکەن، و موسىمان قەبىل ناكەت كىماتى و بەردادانى د ئايىنى خودى دا، وەمر تىتە كى بەگران و ب قەدر دكەنە گورى يىخەمەتى بەرگۈركەن ژ كرامەت و ئابرو و ئەرد و جەپت پېرۋەزىت خوھ. چ رەنگە ئاشتىي كە نەشىت د فەلسەتىنى دا بىتە ئاقاکرن ل سەر سەتكەندا تىتە كرن ل خەلکى وى و پېشىلەرنى ماھىت وان و دەركىندا وان ژ ئەردى وان. و دبىت كو مەرجىت سەتكارى ماف پېشىلەر ل سەر گەلە كى نەچارو ژار و لاواز بگەھىتە (ئاشتى) يە كا وەختى، بەلىي پا نەشىت بەرف (ئاشتى) يە كا بەرددوام بېت. و جىھاد بولۇپ بىخەمەتى رزگا كرنا فەلسەتىنى دى مىتىھە ئەرك و شەرەف و نىشان ل سەر سىنگى ھەر خودان شەرەفە كى، وچ هەڑيياتى و پويىتە بۆ گاوهريا راگەھاندنا زايىنوسى و رۆزئاھايىن نىنە، ئەوا كو يارى ياب پەيىش و زاراھىت (تىرور) و (ئاشتى) و (توندرەۋى) بىيى دكەت .

-34 مسلمان شهري جوهى يان ناکەن ل بەر هندى كو جوهى نه و بەس ، بەلكى د رەسەن دا پەيوەندى يا مۇسلمانا ل گەل خودان كتابا - يان ژى خەلکى زمى - دادپەروھرى و چاكى و دانا ھەمى رەنگىت ئازادى و مافىت ئايىنى وニيىشتمانى بۇو، و ب شىۋەيەكى كامىل، ل بن حوكىمى ئىسلامى دا." گرفتارى يا جوهى يا " و دۇزمناھى يان بى سامىيان ل ئەوروپا دەركەفتى يە، نەك ل جىهان ئىسلامى، بەلكى ئەوا داخازا پەناھەرىي دىكەن بۇ مۇسلمانا دايىنە پاراستن ژ سەتم و رەگەزپەرسىتى يان ئايىنى و نەتەوھېي ل ئەوروپايى ئەوا دېلى وان دەھاتە كىرن. مۇسلمان شهري جوهىت زايىنوسىتىت دۇزمنكار دەكەن ئەھەيت ئەردى فلەستىنى داگىركرى و خەلکى وى دەربىدەركرى و جەھىت پىرۇزىت وى پىس كرىن. مۇسلمان شهري هەر گروپ ولايەنەكى دىكەن ھەكە بقىيەن ئەردى مۇسلمانا داگىر كەن، چېيت ئايىن يان نەتەوھېي وان.

-35 ئىسلام پىتىفى يە كو بىيىتە بىنەرەت بۇ پروسى رزگار كىرنى و بىنر كرنا زايىنوسىتا، چنکى خودى مەزن ب خوه كەفالەت وزەمانەتا سەرئىخستنا بەندىت خويىت راستىگو دەكت. و چنکى ئىسلامە بىرۇباوھرى يان ئۆمەتى، و خىر و سەرفەرازى يان وى د ئىسلامى دايىه. ول بەر هندى كو ئىسلامى پىچىبۈنە كا پىر ياهەى بۇ ئامادە كرنا جەماوھرى و كومكىرنا ھىز و شىيانىت قى ئۆمەتى، ھەروھسا سەرھاتىت مىژۇوبىي - چ د ۋە كرنا قودسى يان د رزگار كرنا وى ژ خاجچەرسىتا و تەتارا دا - ديارە كر سەركەفتىن چارەيا ئىسلامى، ھەروھسا مىژۇويا تازە و ھەفچەرخ ديارە كر شىكهستنا ئايدولوژىيەتىت دى .

-36 ئاشكرا تىن نىشانىت چارەسەرى يان ئىسلامى بۇ دوزا فەلسەتىنى دەھىنە ھەزارتن د خالىت خارى دا :

- 1- و هر گرتنا ئىسلامى وەك بىروباوھر و رەفتار و پروگرامى ژيانى و حوكم كرن ب وى چەندى ئەوا خودى مەزن ئىنايە خوارى .
- 2- سەر كردايەت يا ئىسلامى يازيرەك و راستېتىز ، ئەوھ بتنى يا ھەزى كو بەرامبەرى پروسى زايىوسى راوەستيت و وى پويچ بکەن .
- 3- بەرفەھ كرنا بازنا ململانى ل گەل جوهىيەت زايىوسىت ، دا كو جىهانا ئىسلامى رابىيەت ب ئەركى خويى چاقەرى ، و رى نەھىيە دان كو ئەف مىلملانە بىتە كورتكەن ل سەربازنا فەلسەتىنى يان بازنا نەتهۋەبى ياعەرەبى ، چنکى رزگار كرنا فەلسەتىنى يا بىيە فەرزۇعەين ل سەر ھەر مۇسلمانەكى ، و چنکى جوهىيەت زايىوسىت پروسى خوب جە دئىن ب شىۋەيەكى رېكخسىت وجىهانى. لەوما دېيت بەرامبەرى يەكا ھەقەمل بىتە وجودى هەتا كو بلند بىتە ئاستىن قەبخازتنى .
- 4- پشتەقانى ياخەلکى فەلسەتىنى وھارىكاري و ئامادە كرنا وى ب ھەمى شىۋەيان ، چنکى دھەيتە هەزماارتەن ھىتلا بەرگریا ئىكى د ئومەتا ئىسلامى دا ، ھەتا كو ئەف خەلکە بشىپت خوراڭرىت د ئەردى خوه دا ، وبەردىۋام بىت د خوراڭرى و جىهادى دا .
- 5- پىكولكەن بوجەھىنانا رابونەكاشارستان ، كو د بىتە دەرواژەيەك بوجەھەنەن و پىشكەفتەن پوزەتىقانە يەكا سەراسەرى د چقاكىت مەيىت مۇسلمانا دا د بوارى رامىيارى و ئابورى وزانسىت ولەشكەرى دا ، ھەتا كو مۇسلمانا پىچىيونەكاكا ناقخويى ھەبىت بوجەھەنەن بەرامبەرى ھەوجەيىت جىهاد و بارىت رزگار كرنى راوەستيت و مەرجىت موكمۇنى و ئىستىخالافى د ئەردىدا ، و سەرورى يامرۇقايەت يىن ب جەبىنەت .

-37 دوزا فهlestine دوزه کا خودان لایه نیت مرقا یه تیت مه زنه ، ئهو نوینه رى هه وار و گازیت سته ملیکه رى يه د بهرام به رى داخاز که ریت مافیت مرؤفی ب دره و ، و ترازیت (هه قسنه نگیت) دولایی و فهیت یا سیسته می نویی جیهانی دیاره دکهت ، و ب دوروی یا پیسا شارستانی يه تا کو شانا زیب ب پیشکه فتنی وزانی نیت و ته کنه لو جیا یی و چاقدیری یا مافیت جانه و هرا دبهت ، ترانا پی دکهت . بله ژ لایه کی دیقه ئه ف شارستانی ته قه بیل دکهت پتر ژ شهش ملیون و 400 هزار په نابه ر بینه هافت ن ل چو ولی و دهربد هر بینه کرن ، و ل جهی و ان گروپت جوهی يان ژ همی کوژیت ئه ردی ل دویف داخازیت و ایت بی بنه رهت ئه ویت کو نا گنجن نه ل گه ل مه نتفی مپژوویی و نه ل گه ل ئه رزش وباشیت شارستانی ته ب خوه و نه ل گه ل یاسایت نیف دهوله تی ، و بینه دانان ل جهی میللہ ته کی کو ئه ف ئه ردہ ئاقا کری يه ژ 4500 سالایه . و خوین بینه ریتن د ئه ردی پیروز دا ، ئهو ئه ردی کو پیتفی یه بینه ئه ردی ئاشتی و خوشتفی یی . ب راستی بزافا زاینو سیت و دا گیر کرنا وی بو فهlestine نموونه یه که ماییه ژ کوله داری یا ئه وروپی و رۆزئافایا که فن ئه وا کو هاتیه رامالین همی جیهانی ، و پیتفی یه بینه رامالین ل فهlestine زویتر يان پاشتر .

-38 خو مه زن کرن و بلندی یا جوهی یا د ئه ردیدا راستی یه که چ گه نگه شه ل سهر ناهیتہ کرن ، و کارتیکرنا زاینو سیت جوهی د بنگه هیت ب瑞ار و کارتیکرنا جیهان ، یا دیاره و ئاشکرایه ، چ د بواری رامیاری يان را گه هاندنی يان ئابوری بیت ، و ب تاینیت د و ھلاتیت ئیکگرتیت ئه میریکایی دا . و ھەر چەندە ھە کە خودی مه زن بو وان ریکیت بلندبوون و کاتیکرنا ته قدیر کربیت ، بھس نایت ئه ف چەندە بھیتھ مه زن کرن ھەر وھسا نایت بھری خو بدەنھ جوهی یا ، ھەر وھ کو نهون ل پشت ھەر رویدانه کا بچویک و مه زن دانه ، يان ژ دی بیزی

قەدەرە کا خودای يا نەھىتە گوھورىن وزالە . چونكى جوهى ژى مروقۇن خودى ئەو يىن ئافراندىن ، ول سەر وان ژى سوننەتىت خودى دەپ گەردۇنى دا تىتە ب جەئىنان و ژوان ژى دەگەن ، ژ وان سوننەتا ، سوننەتا خودايىن مەزن د لىكىدان و پالەقدان و گوھورىنا رۆژانە . وەھە كە ئەو ب سەركەش - ب قەدەرە خودى - ب مەجداھى وبەر دەۋام بۇون و رېتكخستنا باشا خو ، بەس پا گەلەك نەخوشى ژى ل سەر وان هاتىنە خارى د مىزۇويا وان دا . پېتىقى يە بىتە بەر يخودان بو ۋى بىندى يا وان ، ب شىۋەيەكى پالقەدەر بۇ بوسولمان دا بەرسقا ۋى قەبخوازىيى بىدەن ، ودا مەرجىت ئىستىخلافى د ئەردى دا و سەرھىلداڭە كا شارستانى مسوگەر بکەت .

-39 ھەبۇنا كىيانى زايىنوسى ل فلەستىننى دلى جىهانا ئىسلامى - ، و حەشراندىن و كومىكىندا ۋى كىيانى بو چەكىت كومىكۇز ، بگەرە ژ 200 بومىت نافوكى (ئەتومى) وشىانا وى بو چەكدار كىن و ئامادە كىن لەشكەرە كى ، كو ھەزىمara وان دەگەھىتە نىزىكى 700 ھزار سەربازا ، دماوهىيى 72 دەمژمیرادا ، دى مىنەۋە فەتىلا ئاگرى يَا ئامادە بو سوتى دەھر گافەكى ، ئەوا كو گەفا ل ئاشتى يَا جىهانى دكەت بو پەقاندىن و ھەلوھشاندىنى ، و گەفا دكەت بو شەرى جىهانىنى سىيى . چىكى مۇسلمان رۇژەكى دى ب ھېز كەشنى دى بىنە خودان چەكىت كومىكۇز . وئەوان ل بەر كەسى نەدانىيە ول بەر كەسى نادانن بەرامبەرى ئەردى خو ، وقەبىل ناكەن چ كىان بىتە چاندىن د دلى وان دا كو وان لاواز و بىچارە بکەن و ئېكەتى يَا وان پەرت بکەن . مۇسلمان دى پېكۈلى كەن بو لابرنا كىيانى زايىنوسى ھەر وەكى كىيانىت دى لابرین و نەھىلائىن . د وى وەختى دا دى ھېزىت مەزن زانى كو ئەو سەتەما وان دكەر بۇ پەيدا كىندا ۋى كىيان دى مرنى و پېچبۇونى ل سەر مەرقاھىتىيەن دا ئىنە خارى ، و باشتەرە بۇ ۋى كىيان بىتە

لیکفه کرن بېرى کو ئەو وەختىت مەترس بېيىن.

-40 شكەستنا پروسى جوهىيەت زايىنوسى د فەلسەتىنى دا و تىكشەكاندنا وان نەتشتە كى پىچىبۈمىن ب تنى يە وبەس ، بەلكى ئەف چەندە راستىيە كا بىگومانە، چىنكى مزگىنى يە كا خودايى يە ، يا هاتى د قورئانا پىروزدا . ئەوا كو چ نەھەقى نىن دەربەر و پشتىب وان ، و چىنكى مزگىنىيە كا پىغەمبەرى يە ، ئەوا كو چ پىغەمبەرى خودى (سلاف ل سەر بن) بۇ مە فەدگىرەتەفە ، ئەۋى گو چ جارا ژ گى يول وەھەۋسا خوھ ناھاقيتە دەرى ، و پشى هنگى چىنكى سوننەتىت خودى مەزن دەپى گەردونى دا و سەرلىيورىت مىزۋوپى د يېڭىنەمە كو وەريسى سەتكارىيە نەيىن درېزە، و نوبەت د گەھىتە سەتكارى ب خوھ، تول لېيىتە ۋە كرن ، و چ ماف بەرزەنابن ھەكە داخواز كەرەك ھەبىت ل دويىف بگەرىت.

چل راستی
ل دوردورزا
فله ستینی

